

SLOVENSKE NOVICE
Neodvisen slovenski
tednik. Najbolj razšir-
jen v severozapadu Z.
D. Uspešen za oglaševanje.

SLOVENSKE NOVICE

SLOVENIAN NEWS
An independent Slovenian
Weekly. Covers
all the territory in the
Northwest Best advertising
medium.

LIST ZA SLOVENCE V SEVEROZAPADU ZEDINJENIH DRZAV. GLASILO S. K. P. DRUŽBE.

Letnik IV.

CALUMET, MICHIGAN, SEPTEMBER 5 1919.

Štev. 24

Foreign Language Governmental Information Service
Jugoslav Bureau.

ROJAKI.

Velik del naše mladine v Jugoslaviji je v nevarnosti! A naša mladina je naša bodočnost, saj ona bo jutri naš narod. Napenjati treba torej vse sile, da si ohranimo telesno in duševno zdrav naraščanje. Kaj nam pomagajo v neoprotnejem slučaju pa tudi najbolj ugodne rešitve vseh naših narodnih vprašanj?

Greh vojne se bodo maščevali do daljnih zarodov. Mladina nsi na čelu pečat nepopisnega trpljenja tekoni dolgi let vojne. V mnogih, žalibog premnogih slučajih, je razdirajoča sila bede in pomanjkanja že povzročila nepopravljivo škodo na mladih biljkah. Pomislite, v času ko mladina potrebuje najbolj nežno skrb, ko vsak najmanjši pregrešek utegne imeti najhujše posledice za bodočnost, manjkalo je malone vsega: primarne hrane za matere in otročiče, zdravih, oblačil in pravilne oskrbe. More-li pero popisati neznanško gorje naših ubogih mater - mučenice v njihovem nemem obupu? In kako je še moralo biti trpljenje vseh onih neštevilnih otročičev, ki so vsled vojske postali sirote najbednejših med bednimi?

Posledica je bila, da je število porodov neverjetno padlo pod normalno razmerje, da je smrt razsajala v vrstah naraščanja in da je bil ostali del mladine oslabil in bolehen.

Najhujše je sedaj prošlo, ali zle posledice še ostanejo. Večinoma bo mogoče popraviti jih in ohraniti zdrav zarod. Ali treba skrbnega in sistematičnega reda, pred vsem primerne hrane za mlada telesa.

V Jugoslaviji je sedaj zadosti hrane za splošno rabo, ali vlada še veliko pomanjkanje za ono posebno vrsto hrane, ki jo nežna mladina potrebuje - v prvi vrsti mleka. Manjka otrošič, otroških bolnišnic in dispenzarijev; manjka pred vsem domače organizacije ki bi sistematično izvrševale oskrbovanje mladine.

Za srečo je tu Amerika posegla vmes. Ko je American Relief Administration z 1. julijem dovršila svojo nalogo prehranjevanja osvobojenih dežel v Evropi je Mr. Hoover, znani vodja te organizacije, v očigled skrajne potrebe nadaljnjega oskrbovanja mladine in vsled nujne prošnje jugoslovanske vlade, kakor tudi deželne vlade v Ljubljani, ohranil svojo organizacijo in osobe v Jugoslaviji - kakor tudi v drugih državah pod imenom American Relief Administration European Children Relief. Jugoslovanska vlada je njej prepustila organizacijo oskrbovanja mladine po vsej Jugoslaviji, kajti Amerikanci vsled svoje bogate izkušnje v Belgiji vsled svojega sistematičnega delovanja in izporne organizacije morejo še največ dobrega storiti v tem pogledu.

Danes ameriška organizacija, v sodelovanju z jugoslovansko in krajevnimi vladami, prispeva k prehrani 200,000 izmed najbolj potrebnih otrok v Jugoslaviji in ustanavlja postaje za materedovijke, za dojenčke in za zdravniško oskrbovanje otrok ter organizira pomoč za sirote.

Le to sistematično delo more rešiti del naše mladine, raztrošena pomoč je le kaplja v morji. Zlasti prihodnja zima bo kritična doba. Ako ameriška organizacija bo imela zadosti sredstev, da nadaljuje svoje delovanje preko zime najhujša nevarnost bo minula.

Za stroške te organizacije dosedaj prispela jugoslovanska vlada in American Relief Administration ter American Jugoslav Relief v New Yorku, ki izročta vsa svoja sredstva, Hooverjevi organizaciji. Ali ta sredstva bodo kmalu izčrpana in je sedaj ležeče na ameriških Jugoslovanih, in njihovih ameriških prijateljih da pripomorejo rešilni akciji v prid naši trpeči mladini preko zime.

Vse naše organizacije v Ameriki so bili naprošene in deloma so se že odzvale, da prispejo k tej pomozni akciji. Vsak dar bo šel otrokom, kajti vsi oni, ki delajo v tem, delajo brezplačno.

DENAR NABRAN ZA SLOVENSKE OTROKE OD SLOVENCEV BO ŠEL NA SLOVENSKO; denar pa nabran med Amerikanci bo upravljen za vso Jugoslavijo.

Mi v Ameriki, ki nas je mila usoda obvarovala bede in trpljenja se bomo odzvali klicu za pomoč naših najmlajših rojakov in jih bomo rešili pogina.

Pa ne zahteva se od nas bogve kak zrtve. Ameriška organizacija je zaračunala stroške za enega otroka na mesečnih \$1.50. Da more tak neznan bit tako izdaten, je mogoče vsled čudeža dovršene in sistematične organizacije in radi dobredelnega značaja iste.

Koliko krat na mesec ne zapravljamo tak znesek brez potrebe! Pomislimo tedaj, da ni biti s tem zneskom rešili enega slovenskega otroka za mesec dni.

Treba ba ni sami pokazemo zanimanja in sree za našo bedno mladino. Od našega prispevanja je odvisno tudi zanimanje in denarna pomoč se strani ameriškega občinstva.

Apeliramo zlasti na naše organizacije, duhovščino in lokalna društva, naj vsak v svoje in delokrugu stori najboljše za čim, večji uspeh te pomozne akcije.

Slovenke!

Kdor bolje kakor Vi more pojmiti trpljenje vaših sester v starem kraju. Roke nedolžnih sirot vaše krvi stegajo svoje ročice proti Vam v pomoč. Vi jih ne zapustite.

Rojaki!

Apeliralo se je večkrat na vas tekoni vojne. Darovanje je aekam postalo poklic ameriških rojakov. Ali pomislite, da se od nas zahteva le mala denarna žrtev, ki jo lahko pogrešamo, dočim so naši rojaki v starem kraju žrtvali vse; življenje, zdravje in srečo. Oni tam ne zahtevajo ničesar za se, samo to da jim pomagamo rešiti mladi naraščanje.

Darovi naj se pošljejo na osrednje odbore naših jednot in centralne organizacije ali pa na American Yugo-Slav Relief, 511 Fifth Ave., New York City, ki bodo izročili darove na American Relief Administration European Children's Relief, ali pa direktno na to poslednjo organizacijo na naslov 115 Broadway, New York City.

Tudi naš list bo sprejemal darove in jih izročil American Relief Administraciji. Naj vsak navede da je denar namenjen za Children's Relief na Slovenskem. Imena bodo objavljena v listu.

Nove zmage na sovjetskih bojiščih.

London, 1. sept. — Brežični telegrami so sporočili, da je Omsk malone izpraznjen in admiral Kolčak je premestil svoj glavni stan v Nikolajevsk. V smeri proti Carician ob Volgi prodirajo sovjetske čete proti jugu ob reki Haviji in Denikinove čete se umikajo v neredu. Denikin izpraznjuje okoliš Kersona.

Druga vest iz Moskve pravi, da so se vse britske, kapadske in japonske čete umaknile iz Vladivostoka. Na poljski fronti so sovjetske čete zapustile Bobrujsk, 88 milj južnovzhodno od Minska, okupirale pa so Rilek, 62 milj južnozpadno od Kurska.

Pariz, 1. sept. — Iz litvinskih virov poročajo, da se v Litvi koncentrirala nemška armada 40,000 mož za napad v sovjetsko Rusijo. Nemci nameravajo pomagati Kolčaku. To vest je prinesel v Pariz litvinski inženir Steibske, ki pravi, da Nemci odprto govore o prihajajoči zvezi Nemčije z Japonščino in "reorganizirano" Rusijo.

Kodanj, 1. sept. — Tuka javljajo, da je pravkar odpelja večja angleška flota skozi danske ožine na Baltičsko morje. Flota ima menda namen pojačati angleško brodogradnjo v Finskem zalivu in pomagati pri nadaljevanju ofenzive za okupacijo Petrograda.

London. — Vojni sovjetski urad v Moskvi je v soboto poročal, da so rdeče čete reokupirale Kurpijansk in Pavlovsk na Denikinovi fronti ob Donu. V Estoniji so sovjetske čete prodrele 10 milj na drugo stran Pskova. Prebivalstvo v centralni Kavkaziji se je dvignilo proti Denikinu in napadlo njegove čete v ozadju. Inguši, ki so del čerkeskega plemena, so okupirali Vladikavkaz severno od Tiflisa.

Iz Helsingforsa poročajo, da so Angleži zopet bombardirali Kronštad v morja in iz zraka.

Poraz belih čet v Estoniji pripisujejo izdajstvu ruskih protiboljševiških poveljnikov. General Balakovič, ki je poveljeval belim četam v Pskovu, je baje prodal vso armado boljševikom za milijon rubljev. General Judenič je zadnji ponedeljek poslal gen. Arsenleva, voditelja nemčurske in monarhistične ruske frakcije, v Pskov, da aretirala Balakoviča in prevzame poveljništvo ondotnih čet. Balakovič je ušel na boljševiško stran, čete se pa niso pokorile Arsenlevu, temveč so izpraznile mesto.

Priložnost se vedno nudi.

Zelo težko je reči kedaj naj človek začne porabiti nenavadne moči, da ostane na vrhuncu. Včasih okoli tridesetih, včasih štiridesetih letih, toda priložnost pride prej ali pozneje, to namreč ako je človek delaven in se zanima za življenje. Trinerjev Angelica Grenčec je preparacija ki bi znala biti zelo važna pri pomoči omenjene skrite energije. On okrepi prebavne organe za delo, ojača živce zagotovi zdravospajanje, tako da ko se v jutro prebudite počutite se zmožni za delo, ste dobre volje. Vsebinski Trinerjevega Angelica Grenčeca spada splošno pod rastlinsko kraljestvo. Lekarnar ga ima v zalogi za Vas. Poskusite ga! Nadalje je zelo dober kot krepilo po prestopi boleznih posebno po vročicah in po prehlajenju — Jos. Triner Company, 1333 - 43 S. Ashland Ave, Chicago Ill.

V Črni Gori je zopet zavrelo. Srbi ne morejo udušiti revolucije. Belgrad zanikuje vest o uporu.

London. — Na Balkanu je zopet zavrelo. V Črni Gori je izbruhnila revolucija v tako velikem obsegu, da je Srbi ne morejo potlačiti. Srbi so pojačili svoje čete ali do zdaj je njihov napor brez uspeha. Associated Press javlja, da so črnogorski vstaši, razdeljali železnice med Virpazarjem in Barom.

Črnogorska vstaja je delo narodnjaških šovinistov, ki nočejo ničesar slišati o združenju s Srbijo pod dinastijo Karadžoržević in ki še vedno obožavajo svojega starega kralja Nikolaja. Organizirali so "narodno stranko," katere program je: proč od Srbije in Nikita mora priti nazaj v Črno Goro in biti še dalje naš kralj. Voditelji te stranke pravijo, da skupščina v Podgorici, ki se je izrekla za združitve s Srbijo in da postane Črna Gora del Jugoslavije, je bila pod diktaturo Srbov. Ekskralj Nikita, ki se potepa v Parizu, ni še danes priznal sklepa imenovane skupščine in še vedno nastopa kot črnogorski kralj.

Nemiri v Črni Gori se ponavljajo že ves čas odkar so Srbi okupirali deželo. Kraljevaši so organizirali močne tolpe, ki vsak čas napadajo srbske posadke in "prosrbske" Črnogorce v gorskih soteskah.

Washington, D. C. — Tukašnje poslaništvo države Srbov, Hrvatov in Slovencev je v soboto izjavilo, da je vest o revoluciji v Črni Gori brez podlage. Poslaništvo je prejelo telegram iz Belgrada, v katerem pravi ministrski predsednik Davidovič, da tam nič ne vedo o kakšni revoluciji.

Reka razdeljena na štiri kose?

Pariz. — Italijanski zunanji minister Tittoni in francoski ministrski predsednik Clemenceau sta izdelala zunaj mirovne konference nov kompromis, je predložil predsedniku Wilsonu in angleškemu zunanjemu ministru Balfourju, da ga potrdita. Glavne točke kompromisa so:

Italija dobi mesto Reko in majhno lokalno luko.

Jugoslavija dobi predmestje Sušak in majhuo lokalno luko.

Dva velika pristanišča na Reki in v Sušaku prideta pod upravo lige narodov, ki ju odda v najem za dobo 99 let.

Železnica Reka-Ljubljana z majhnim delom teritorija na obeh straneh se internacionalizira. Istra do omenjene železnice pripade Italiji.

Štirje strateški otoki ob dalmatinski obali bodo pod kontrolo lige narodov kot garancija proti jugoslovanski pomorski agresivnosti. Jugoslavija dobi Šibenik, dočim bo Zader pod upravo Italije ali se pa internacionalizira.

Balfour se ni pvedal svojega mnjenja o kompromisu, dočim se je bati, da bo Wilson nasprotoval, kajti on je že od začetka proti temu, da bi Italija dobila vso Istru.

Slovenci, spomnite se bednih otrok v stari domovini.

Wilson je odšel na govorniško potovanje.

Wilson bo skoro vse države na zapadu. Prvi govor je imel včeraj v Columbus, Ohio za nespremenjeno ratifikacijo mirovne pogodbe. Vrnil se bo 30 sept.

Meksikanci so streljali na ameriške zrakoplovce.

Washington, 3. sept. — Predsednik Wilson se je nocoj podal na potovanje po Zdr. Državah, na katerem bo govoril v prid mirovne pogodbe in sprejem iste brez vsake spremembe. Na kolodvoru je predsednik sprejet z ovacijami.

Potovanje bo zaneslo Wilsona na Pacifika na zapadu, na sedelnico Kanade in na jugu do Meksika. V vsekem mestu se bo Wilson tamno tri do štiri ure; razun v Moines, Seattle, Los Angeles, Louisville, kjer bo ostal nekoliko dni. V Seattle bo pregledal vojaški brodovje. Iz Columbus, O. se je podal predsednik na potovanje v St. Louis, Kansas City, v Des Moines bo ostal do soto. Glavni predmet njegovih govorov mirovna pogodba. Vseeno domneva, da se bo Wilson tudi vprašanja draginjskega svet je dovolil Avstriji več koncesij. Važna koncesija je, da sme Avstrija stopiti v posebno srbske zvezo z vsemi državami, ki so preje tvorile dele avstro-ogrske monarhije: v originalni pogodbi je bilo rečeno, da sme zveza biti le s Čehoslovakijo in Ograko, zdaj pa Nemška Avstrija lahko išče trgovske stike s Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo.

Dalje je bilo predlagano, da vse osvobojene dežele, ki so preje tvorile dele Avstro-Ogrske, plačajo Avstriji premijo za svojo osvoboditev. Ta zaključek je bil narejen zaradi tega, ker nova Avstrija ne more eksistirati po originalnih finančnih pogojih mirovne konference.

Srbi in Italijani se odločno protivijo temu predlogu in pravijo, da stara Avstrija ni nikogar osvobodila, pač pa še opustošila dotične pokrajine, vsled česar bi morala Avstrija plačati njim, ne pa oni njej. Tekom debate so Srbi toliko popustili, da Slovenci in Hrvatje lahko plačajo premijo, ako hočejo, toda Srbija ne bo plačala ničesar. Na to odgovarjajo Slovenci in Hrvatje, da oni zdaj tvorijo del Velike Srbije, in ako bo treba kaj plačati, naj plača vsa jugoslovanska država.

Stvar je še vedno na diskusiji in Srbi groze, da ne bodo podpisali miru z Avstrijo, ako bo sprejet ta predlog.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je v svoji poslanici na Delavski dan izjavil, da v najkrajšem času, sklicuje zastopnike delavcev in delodajalcev na konferenco, na kateri se bo razpravljalo o temeljnih sredstvih za izboljšanje razmerja med delom in kapitalom in o postavljenju vsega mezdnega vprašanja na novo podlagu.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Vrhovni svet mirovne konference je v soboto izjavil, da bo Wilson na štajerskem in za predlog za plebiscit v okrožju Maribora. Slovenci so proti temu, dočim je Italija hotela, da se plebiscit izvede v Mariboru. Zadeva mariborskega plebiscita je povzročila precejšnjo razpravo o mirovni pogodbi z Avstrijo. Maribor je imel 30,000 prebivalcev in je imel postojanko na tržaško-dunajski železnici. Jugoslovani hočejo imeti kontrolo nad to postojanko kakor tudi nad železnico, ki vodi od tam v Celovec in ki teče na severnem bregu Drave. Za celovško kotlino, koder teče omenjena železnica, je določen plebiscit.

Zadnji ponedeljek je Tittoni, načelnik italijanske delegacije, predlagal, da se plebiscit raztegne tudi na Maribor; ameriški in angleški delegatje so takoj podpirali predlog. V torek so pa Francozi protipredlagali, da se zone plebiscita pomakne tako daleč proti jugu v slovensko pokrajino, da bo pri glasovanju zasigurana slovenska večina. Na veliko presenečenje je Italijanov so Angleži in Američani podprli francoski predlog ki daje Maribor Slovincem. Italijani so nato umaknili svoj predlog in ostalo je pri starem, da ne bo plebiscita.

Vrhovni svet je dovolil Avstriji več koncesij. Važna koncesija je, da sme Avstrija stopiti v posebno srbske zvezo z vsemi državami, ki so preje tvorile dele avstro-ogrske monarhije: v originalni pogodbi je bilo rečeno, da sme zveza biti le s Čehoslovakijo in Ograko, zdaj pa Nemška Avstrija lahko išče trgovske stike s Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo.

Dalje je bilo predlagano, da vse osvobojene dežele, ki so preje tvorile dele Avstro-Ogrske, plačajo Avstriji premijo za svojo osvoboditev. Ta zaključek je bil narejen zaradi tega, ker nova Avstrija ne more eksistirati po originalnih finančnih pogojih mirovne konference.

Srbi in Italijani se odločno protivijo temu predlogu in pravijo, da stara Avstrija ni nikogar osvobodila, pač pa še opustošila dotične pokrajine, vsled česar bi morala Avstrija plačati njim, ne pa oni njej. Tekom debate so Srbi toliko popustili, da Slovenci in Hrvatje lahko plačajo premijo, ako hočejo, toda Srbija ne bo plačala ničesar. Na to odgovarjajo Slovenci in Hrvatje, da oni zdaj tvorijo del Velike Srbije, in ako bo treba kaj plačati, naj plača vsa jugoslovanska država.

Stvar je še vedno na diskusiji in Srbi groze, da ne bodo podpisali miru z Avstrijo, ako bo sprejet ta predlog.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Vrhovni svet mirovne konference je v soboto izjavil, da bo Wilson na štajerskem in za predlog za plebiscit v okrožju Maribora. Slovenci so proti temu, dočim je Italija hotela, da se plebiscit izvede v Mariboru. Zadeva mariborskega plebiscita je povzročila precejšnjo razpravo o mirovni pogodbi z Avstrijo. Maribor je imel 30,000 prebivalcev in je imel postojanko na tržaško-dunajski železnici. Jugoslovani hočejo imeti kontrolo nad to postojanko kakor tudi nad železnico, ki vodi od tam v Celovec in ki teče na severnem bregu Drave. Za celovško kotlino, koder teče omenjena železnica, je določen plebiscit.

Zadnji ponedeljek je Tittoni, načelnik italijanske delegacije, predlagal, da se plebiscit raztegne tudi na Maribor; ameriški in angleški delegatje so takoj podpirali predlog. V torek so pa Francozi protipredlagali, da se zone plebiscita pomakne tako daleč proti jugu v slovensko pokrajino, da bo pri glasovanju zasigurana slovenska večina. Na veliko presenečenje je Italijanov so Angleži in Američani podprli francoski predlog ki daje Maribor Slovincem. Italijani so nato umaknili svoj predlog in ostalo je pri starem, da ne bo plebiscita.

Vrhovni svet je dovolil Avstriji več koncesij. Važna koncesija je, da sme Avstrija stopiti v posebno srbske zvezo z vsemi državami, ki so preje tvorile dele avstro-ogrske monarhije: v originalni pogodbi je bilo rečeno, da sme zveza biti le s Čehoslovakijo in Ograko, zdaj pa Nemška Avstrija lahko išče trgovske stike s Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo.

Dalje je bilo predlagano, da vse osvobojene dežele, ki so preje tvorile dele Avstro-Ogrske, plačajo Avstriji premijo za svojo osvoboditev. Ta zaključek je bil narejen zaradi tega, ker nova Avstrija ne more eksistirati po originalnih finančnih pogojih mirovne konference.

Srbi in Italijani se odločno protivijo temu predlogu in pravijo, da stara Avstrija ni nikogar osvobodila, pač pa še opustošila dotične pokrajine, vsled česar bi morala Avstrija plačati njim, ne pa oni njej. Tekom debate so Srbi toliko popustili, da Slovenci in Hrvatje lahko plačajo premijo, ako hočejo, toda Srbija ne bo plačala ničesar. Na to odgovarjajo Slovenci in Hrvatje, da oni zdaj tvorijo del Velike Srbije, in ako bo treba kaj plačati, naj plača vsa jugoslovanska država.

Stvar je še vedno na diskusiji in Srbi groze, da ne bodo podpisali miru z Avstrijo, ako bo sprejet ta predlog.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Vrhovni svet mirovne konference je v soboto izjavil, da bo Wilson na štajerskem in za predlog za plebiscit v okrožju Maribora. Slovenci so proti temu, dočim je Italija hotela, da se plebiscit izvede v Mariboru. Zadeva mariborskega plebiscita je povzročila precejšnjo razpravo o mirovni pogodbi z Avstrijo. Maribor je imel 30,000 prebivalcev in je imel postojanko na tržaško-dunajski železnici. Jugoslovani hočejo imeti kontrolo nad to postojanko kakor tudi nad železnico, ki vodi od tam v Celovec in ki teče na severnem bregu Drave. Za celovško kotlino, koder teče omenjena železnica, je določen plebiscit.

Zadnji ponedeljek je Tittoni, načelnik italijanske delegacije, predlagal, da se plebiscit raztegne tudi na Maribor; ameriški in angleški delegatje so takoj podpirali predlog. V torek so pa Francozi protipredlagali, da se zone plebiscita pomakne tako daleč proti jugu v slovensko pokrajino, da bo pri glasovanju zasigurana slovenska večina. Na veliko presenečenje je Italijanov so Angleži in Američani podprli francoski predlog ki daje Maribor Slovincem. Italijani so nato umaknili svoj predlog in ostalo je pri starem, da ne bo plebiscita.

Vrhovni svet je dovolil Avstriji več koncesij. Važna koncesija je, da sme Avstrija stopiti v posebno srbske zvezo z vsemi državami, ki so preje tvorile dele avstro-ogrske monarhije: v originalni pogodbi je bilo rečeno, da sme zveza biti le s Čehoslovakijo in Ograko, zdaj pa Nemška Avstrija lahko išče trgovske stike s Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo.

Dalje je bilo predlagano, da vse osvobojene dežele, ki so preje tvorile dele Avstro-Ogrske, plačajo Avstriji premijo za svojo osvoboditev. Ta zaključek je bil narejen zaradi tega, ker nova Avstrija ne more eksistirati po originalnih finančnih pogojih mirovne konference.

Srbi in Italijani se odločno protivijo temu predlogu in pravijo, da stara Avstrija ni nikogar osvobodila, pač pa še opustošila dotične pokrajine, vsled česar bi morala Avstrija plačati njim, ne pa oni njej. Tekom debate so Srbi toliko popustili, da Slovenci in Hrvatje lahko plačajo premijo, ako hočejo, toda Srbija ne bo plačala ničesar. Na to odgovarjajo Slovenci in Hrvatje, da oni zdaj tvorijo del Velike Srbije, in ako bo treba kaj plačati, naj plača vsa jugoslovanska država.

Stvar je še vedno na diskusiji in Srbi groze, da ne bodo podpisali miru z Avstrijo, ako bo sprejet ta predlog.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Vrhovni svet mirovne konference je v soboto izjavil, da bo Wilson na štajerskem in za predlog za plebiscit v okrožju Maribora. Slovenci so proti temu, dočim je Italija hotela, da se plebiscit izvede v Mariboru. Zadeva mariborskega plebiscita je povzročila precejšnjo razpravo o mirovni pogodbi z Avstrijo. Maribor je imel 30,000 prebivalcev in je imel postojanko na tržaško-dunajski železnici. Jugoslovani hočejo imeti kontrolo nad to postojanko kakor tudi nad železnico, ki vodi od tam v Celovec in ki teče na severnem bregu Drave. Za celovško kotlino, koder teče omenjena železnica, je določen plebiscit.

Zadnji ponedeljek je Tittoni, načelnik italijanske delegacije, predlagal, da se plebiscit raztegne tudi na Maribor; ameriški in angleški delegatje so takoj podpirali predlog. V torek so pa Francozi protipredlagali, da se zone plebiscita pomakne tako daleč proti jugu v slovensko pokrajino, da bo pri glasovanju zasigurana slovenska večina. Na veliko presenečenje je Italijanov so Angleži in Američani podprli francoski predlog ki daje Maribor Slovincem. Italijani so nato umaknili svoj predlog in ostalo je pri starem, da ne bo plebiscita.

Vrhovni svet je dovolil Avstriji več koncesij. Važna koncesija je, da sme Avstrija stopiti v posebno srbske zvezo z vsemi državami, ki so preje tvorile dele avstro-ogrske monarhije: v originalni pogodbi je bilo rečeno, da sme zveza biti le s Čehoslovakijo in Ograko, zdaj pa Nemška Avstrija lahko išče trgovske stike s Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo.

Dalje je bilo predlagano, da vse osvobojene dežele, ki so preje tvorile dele Avstro-Ogrske, plačajo Avstriji premijo za svojo osvoboditev. Ta zaključek je bil narejen zaradi tega, ker nova Avstrija ne more eksistirati po originalnih finančnih pogojih mirovne konference.

Srbi in Italijani se odločno protivijo temu predlogu in pravijo, da stara Avstrija ni nikogar osvobodila, pač pa še opustošila dotične pokrajine, vsled česar bi morala Avstrija plačati njim, ne pa oni njej. Tekom debate so Srbi toliko popustili, da Slovenci in Hrvatje lahko plačajo premijo, ako hočejo, toda Srbija ne bo plačala ničesar. Na to odgovarjajo Slovenci in Hrvatje, da oni zdaj tvorijo del Velike Srbije, in ako bo treba kaj plačati, naj plača vsa jugoslovanska država.

Stvar je še vedno na diskusiji in Srbi groze, da ne bodo podpisali miru z Avstrijo, ako bo sprejet ta predlog.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Vrhovni svet mirovne konference je v soboto izjavil, da bo Wilson na štajerskem in za predlog za plebiscit v okrožju Maribora. Slovenci so proti temu, dočim je Italija hotela, da se plebiscit izvede v Mariboru. Zadeva mariborskega plebiscita je povzročila precejšnjo razpravo o mirovni pogodbi z Avstrijo. Maribor je imel 30,000 prebivalcev in je imel postojanko na tržaško-dunajski železnici. Jugoslovani hočejo imeti kontrolo nad to postojanko kakor tudi nad železnico, ki vodi od tam v Celovec in ki teče na severnem bregu Drave. Za celovško kotlino, koder teče omenjena železnica, je določen plebiscit.

Zadnji ponedeljek je Tittoni, načelnik italijanske delegacije, predlagal, da se plebiscit raztegne tudi na Maribor; ameriški in angleški delegatje so takoj podpirali predlog. V torek so pa Francozi protipredlagali, da se zone plebiscita pomakne tako daleč proti jugu v slovensko pokrajino, da bo pri glasovanju zasigurana slovenska večina. Na veliko presenečenje je Italijanov so Angleži in Američani podprli francoski predlog ki daje Maribor Slovincem. Italijani so nato umaknili svoj predlog in ostalo je pri starem, da ne bo plebiscita.

Vrhovni svet je dovolil Avstriji več koncesij. Važna koncesija je, da sme Avstrija stopiti v posebno srbske zvezo z vsemi državami, ki so preje tvorile dele avstro-ogrske monarhije: v originalni pogodbi je bilo rečeno, da sme zveza biti le s Čehoslovakijo in Ograko, zdaj pa Nemška Avstrija lahko išče trgovske stike s Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo.

Dalje je bilo predlagano, da vse osvobojene dežele, ki so preje tvorile dele Avstro-Ogrske, plačajo Avstriji premijo za svojo osvoboditev. Ta zaključek je bil narejen zaradi tega, ker nova Avstrija ne more eksistirati po originalnih finančnih pogojih mirovne konference.

Srbi in Italijani se odločno protivijo temu predlogu in pravijo, da stara Avstrija ni nikogar osvobodila, pač pa še opustošila dotične pokrajine, vsled česar bi morala Avstrija plačati njim, ne pa oni njej. Tekom debate so Srbi toliko popustili, da Slovenci in Hrvatje lahko plačajo premijo, ako hočejo, toda Srbija ne bo plačala ničesar. Na to odgovarjajo Slovenci in Hrvatje, da oni zdaj tvorijo del Velike Srbije, in ako bo treba kaj plačati, naj plača vsa jugoslovanska država.

Stvar je še vedno na diskusiji in Srbi groze, da ne bodo podpisali miru z Avstrijo, ako bo sprejet ta predlog.

Wilson sklicuje konferenco delavcev in delodajalcev.

Washington, D. C. — Vrhovni svet mirovne konference je v soboto izjavil, da bo Wilson na štajerskem in za predlog za plebiscit v okrožju Maribora. Slovenci so proti temu, dočim je Italija hotela, da se plebiscit izvede v Mariboru. Zadeva mariborskega plebiscita je povzročila precejšnjo razpravo o mirovni pogodbi z Avstrijo. Maribor je imel 30,00

Vesti iz Domovine.

Pod državno nadzorstvo

je postavljeno premoženje Karla Teppelja, trgovca z lesom v Celju in I. Jeschouniga, veleposesnika v Arji vasi pri Sv. Petru in Savinski dolinini. Za nadzornika je imenovan stavbeni mojster Vin. Kukovec v Celju. Pod nadzorstvom se nahaja tudi tovarna za kvas na Račjem. Za nadzornika je imenovan Jakob Volk iz Sestanja.

Pravoslavna liturgija.

Pevci in pevke, ki žele peti pri pravoslavni liturgiji (v nedeljah in praznikih ob 9. uri.) naj pridejo k pevskim vajam v Narodni dom. Prva vaja je v petek zvečer ob 6. uri, Sestanek na vrtu Narodnega doma. Potrebujemo se še 4 sopranistke, 4 altiske 4 tenorje in 6 basov. — Joško Zorman, operni pevec.

Afera Svetek.

Sarajevsko sodišče zahteva, da se mu izroči bivšega stotnika avstro-ograrske armade A. Svetka ki se nahaja v preiskovalnem zaporu tukajšnjega sodnega sodišča zaradi zločinov, zagrešenih leta 1914 v Bosni, ker se vodi pri istem sodišču je tej zahtevi ugodilo. Stotnika Svetka torej pošljejo v Sarajevo.

Umrli so v Ljubljani.

Josipina Suhadobnik, zasebnica 88 let, Josip Hadobivnik, občanika tajnik, 55 let, Jasip Gorončič, kleparski pomočnik 52, Stanislav Benedik, sin služkinje 11, mesecev Edvard Zerenka, tavnarnar in posestnik, 58 let, Ivan Babek, čevljar 75 let, Janez Prelogar, dninar, 57 let, Frančiška Zenko, bolniška devica 42 let, Vinko Bedina, 28 let, Uršula Jamnik, mestna uboga 82 let, Oto Ambroschitsch, mag. ravnatelj v p. 51 let, Frančiška Reiprich, strežnica 73 let, Pavla Poirato, šivilja 30 let, Ivan Fabian, bivši trgovec in posestnik 92 let, Terezija Strgar, služkinja 67 let, Frančiška Kleindienst, gostja 53 let, Marjeta Križaj, bivša služkinja 76.

Zadruga krojačev

opozarja vse tiste, ki se hočejo udeležiti pomožniške preizkušnje, naj se v kratkem času prijavijo v Zadrugi pisarni, Gosposka ul. št. 5. Preizkušnja se bo vršila v kratkem. Na zakasnele se ne bo vršila oziralo. — I. Kersnič, načelnik.

Granat

je še vedno bolno po goriškem polju zakopanih in bozadavnih nesreč ne bo še tako kmalu konec. 22-letni Fran Lasič je kopal na svoji njivi v Šempaku, kar je zadel na granato, ki je eksplodirala in ga stehovito poškodovala.

Vozni listki Reka-Opatija.

Ugarsko-hrvatsko parobrodarsko društvo izdaja vozne listke za vožnjo Reka-Opatija v hrvatskem jeziku. Reški list "III Popolo" je radi tega ves iz sebe in se kar ne more načuditi "Reki-Opatiji" na voznih listkih. Se bo mora privaditi že še marsikomu, kar ne bo laško.

Vidov dan v Ljubljani.

Gospodične in dijaki, ki so pripravljene sodelovati v proslavo Vidovoga dne pri prodajanju evulie na korist invalidom, se vabijo da pridejo v petek, dne 20. t. m. ob 6. zvečer v magistratno posvetovalnico. Ker je to prva proslava velikega jugoslovenskega praznika, prosimo, da se gospodične in gospodje udeležijo tega sestanka in največje n. ševila. Hkratu se vabijo ves odbor!

Ne bodmo vaščanec!

Vse, kar prav, Toda Ljubljano po vsaj sili tlačiti na nivo vaško, pa vender ne gre. Saj nič ne rečemo proti temu, da se ljubljansko krčme in beznice zapirajo že od 10. Ali da se zadržujejo celo naši prvi hotelski restavrant, samur zahteva itak le inteligencija,

tudi že ob desetih, je prefilistrsko. Tuji gostje, ki se zadržijo v okolici ali v gledališču, ne morejo dobiti od 10. niti čaše piva več; no, niti v kavarni ne dobe ničesar, od 11. dalje se ne servira ničesar več. To je pavendar prebudo. Preistave v obeh naših gledališčih trajajo od 8. do 10 ali 11. V gostilno nikakor ni možno več dospeti pravočasno, a v kavarni ti ne dajo niti malinoveca. Še nisi pod streho že 11. Takih vaških razmer ni nikjer, in upravičeno se čudijo tuji Ljubljanici, da prenaša tako filistrstvo, ki goji ljudi žejno spat, ko bi se v sedanjih prekrasnih nočeh baš najprijetnejše sedelo pred kavarnami. Prosimo torej; nadaljšajte policijsko uro za hotele in kavarnedno 12! — Gledališki posetnik.

Zagoneten umor.

V četrtek so našli v zaprtem stanovanju na Selu št. 50 z razbitim glavno obešeno, Frančiško Šušteršič, 36 let stare delavko. Soseda je se jo pogrčevali že okoli 14 dni. Njen mož Josip Šušteršič, kateri je živel z amorjeno v prepirlju, je od 16. junija rabi tatvine v zaporu. Preiskava bo doguala, kdo je morilec.

Gorje pri Bledu.

Nekdanje Žumrovo mizarstvo podjetje v Vintgarju je kupil Nemeš Jultus Haschka v družbi nekega deželnega uradnika. Pod slovensko firmo hoče pričeti z izdelavo raznega pohištva, pozneje pa preurediti podjetje tovarno za vzgalice. Preje je bila to last v Šušteršičevem duhu, plavajoče gorjanske posojilnicev, katera je že preje bojkotirala slovenske obrtnike s tem, da je oddala podjetje Nemen Neumayerju v najem. Sedaj je pa tudi prezrla vse slovenske kupce in prodala vse posestvo raje tujeu. Zalostna nam majka.

Naš konzul v Sidney-u.

Za začasnega konzula kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Sidneyu je imenovan Viljem Brocke.

Delavska borza.

Na inicijativno ministra za socijanlo politiko Jož. Gostinšarja se je olgnil začasn urad, borza za delo, čegar naloga je, da zbira vse podatke o ponudbah in zahtevah delavskih moči in da posreduje pri delodajalcih za delo. Urad se nahaja začasno v zgradbi narodne loterije. Posredovanje je brezplačno.

Papirnat drobiž v Sarajevu.

Mestna občina v Sarajevu bo izdala na predlog aprovizacijskega odbora papirnat drobiž in sicer 100 po 10 vin, 200 tisoč po 20 vin, in 100 tisoč po 50 vin.

Novi rektor zagrebške univerze.

Senat zagrebške univerze je izbral izhodno šolsko leto za rektorja prof. Ladislava Poliča.

Avtomobilni promet v Srbiji.

Prometni minister je naročil na Angleškem 60 velikih modernih avtomobilov za prevažanje potnikov in pošte v Srbiji.

Posojilnicij Črnomlju

je poslala Komisija za preskrbo vračajočih se vojniki na tozadevno prošnjo prispevek za leto 1919 v znesku 200 kron, za kar ji boh izrečena najiskrenejša zahvala. Komisija za preskrbo vračajočih se vojniki v Ljubljani.

Vrnitev vojaštvu posojenih konj.

O priliki zadnje rekvizicije konj po vojnodajstvenem zakonu je došlo k pozovnemu oddelku v Ljubljano 9 konj, za katere se ne ve, niti čegavi so, niti odkod so ker so njih vozniki ubežali ali ostali doma. Ker se konji ne potrebujejo več za vojaštvo in se zopet pošljejo domov, se lastniki teh konj vabijo, da do 1. julija 1919 pridejo po svoje konje, sicer se konji na javni dražbi prodajo. Vsak tak lastnik ima prineseti seboj od svojega županstva uradno

potrdilo, da je bil njegov lastnik, oz. voznik.

Brzovlak Reka - Zagreb - Zemun.

Brzovlak, ki je dosedaj vozil na progi Reka - Zagreb - Zemun dvakrat nateđen in prihajal v Zemun v torek in petek, bo vozil od 1. julija vsak dan.

Ukradeni

sta bili Sotler Mariji, stanujoči Selo 31, in sicer med časom, ko je bila nekoliko odsotna od doma, 2 volneni ženski krili, eno črno in drugo modre barve; vrednost 400 kren.

Spominske slike.

Kolo SHS sester bo izdalo dvojce vrst slik o Zrinjskem in Frankopanu, ki se bodo razpečavale po vsi Hrvatski in ostali Jugoslaviji. Kolo SHS sester se nadeja da bo zbralo s tem večjo svoto denarja, s katerim bodo zgradili mavzolej, v katerem bodo počivali kosti narodnih mučencikov ter ostalih zaslužnih ljudi.

Smrtni padec.

Janez Vidic, 48 let star iz Černic, je pri Jankotu Vilarju na Dobu pomagal pri poljskih delih. Popoldne dne 15. t. m. je šel na pedstrešje po seno za živino. Na krmilnici, kjer je strop lesen in trhel, se mu je vdrlo ter je padel kake 4 metre globoko. Pri padcu si je zlomil tilnik in takoj umrl.

Dva rop v ljubljanski okolici.

Dne 14. t. m. okoli 2. ure zjutraj sta vlomila dva v srbsko uniformo oblečena in z dolgimi puškami ter nasajenimi bodali oborožena vojaka v hišo gostilničarke Frančiške Dovč v Zalogu ter jo oropala za okoli 14.000 K. Vidra sta skozi okno in vlomila tri sobe, preden sta prišla v spalno sobo gostilničarke. Eden vojakov ji je nastavit bodalo in ji zapretil z umorom, ako ne bo molčala. Preiskala sta omaro za obleko, potem pa še posteljo gostilničarke. Iz omare sta vzela 400 K in nogavice, iz postelje pa še ostali denar, Prazna listnica, v kateri je bil oropani denar, in rogavico so našli v grmu pri Zadobravi v bližini ceste. Poleg listnice je ležalo 23 kron. Na vogalu hiše gostilničarke pa 103 krome. Storiteli se zasledujejo. — Drugi rop se je dne 16. t. m. ob 11. uri izvršil v hiši gostilničarke Ane Grum na Studencu.

Tu so vlomili v srbske uniforme oblečeni in z vojaškimi puškami ter nasajenimi bodali oboroženi štirje roparji. Vlomili so pri zadnjih vratih ter šli naravnost v spalno sobo kjer je bila gostilničarke s svojimi otroci. Eden roparjev je posvetil z električno svetilko po postelji, medtem ko so drugi trije namerili puške z nasajenimi bodali proti nji in zahtevali denar. Gostilničarke jih je prosila naj ji prizaneso, ker je revna. Ko pa se roparji z orožjem še hujše grozili, jim je izročila blagajno, ki je bila pripravljena iz železne pločevine, nakar se takoj odšli iz hiše, le en ropar je še četr ure zunaj stražil, da ni mogel nihče poklicati pomoči. Roparji so krenili čez polje na vojaško vežbališče, kjer so razbili blagajno, v kateri je bilo 9000 K papirnatega in 240 K srebrnega denarja, pet srebrnih ur in štiri srebrne verižice, trije moški prstani, precej teška zlata vratna verižica, dva para ženskih uhanov in dve zlati zapestnici, več pobotnic in nekaj tobačnih pol. Roparji so pobrali vrednostne stvari listine raztrgali.

Kam so storiteli po izvršenem ropu pobegnili, se ni moglo dognati. Po izpovedbi Marije Grum in njene hčere so roparji malo govorili, in to v srbskem narečju. Dva storitela sta bila bolj majhne postave v starosti od 20 do 25 let. Od teh je imel eden male brke. Vsi so imeli obraze namazane s sajami.

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so vživala Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda povišanje cen vsem stvarim je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili da moramo nekoliko povišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekov ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezn. Devetdeset odstotkov bolezn izhaja iz lodea. Triuarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezn povzročajoče otrpnenja prebavnih organov. Triuarjev izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in sto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnahin trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretolij preobložen do skraju moči v izvrševanju naročil za lekarnne in državne zaloge zato so prenalaj z naročili družih lrgovce zdravili in leka je geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV LINIMENT

prodira do sedeža bofečin, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji putiki; otrpjenosti udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahnenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM!

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

"SLOVENSKE NOVICE"

211-7th. St., Calumet, Mich.

Dolžnost vsacega Slovenca, ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOV. TISK. DRUZBA

Calumet,

Mich.

Izgubljena vest.

Prevel J. P.

Dolgo je hodil - gor in dol po sobah in neprestano premišljeval, kaj se godi z njimi. Bil je on vedno natančen človek, a kar se tiče izpolnjevanja svoje službene dolžnosti - pravi pravcati lov. In natančno je postal topica!

"Edosja Petrovna! Duša moja! Za tvojo voljo zvezi me, sicer napravim danes toliko škode, da je potem ne popravim celo leto!" j mišl prositi.

Tudi Lovka spozna, da je njegova Lovca nekaj obsedlo. Za njo pomaga, da se sleče in špravi v postelj. Potem go napoji z do- ure juho. Šole čez četrte ure se oddalji od njega v prednjo sobo in preišči juho.

"Čaj, pogledam v njega v plašč, morebiti se najde v žepih kakšen noviček?" Pretresla je prvi žep in našla neko zamazano, špehato knjižico. Toliko, da jo je odprla, in že globoko vzdihnila.

"Torej glejte, s kakšnimi stvarmi se je pričel pečati!" je rekla sama sebi; "pripravil si je pa v žep - vest!"

In začela je misliti, komu bi podvrгла to vest, da bi koga naposled preveč ne otežila, ampak samo malo vznemirila. Spomnila se je na nekdanjega zakupnika, a edaj bankirja in železniškega iznajditelja, žida Smulja Davidoviča Bržoeskega.

"Ta ima vsaj toista pleča!" je mislila. "Morebiti bo malo popopotal, pa bo prenesel to nadlo- ga."

Tako se je odločila, varno vteknila vest v pisemni kuvert, napisala naslov Bržoeskega in vrgla njeno v skrinjico.

No, zdaj pa že, ljubi moj, lahko brez skrbi na trg!" je rekla možu mislivi se domov.

Samuel Davidovič Bržoeski je sedel za obedno mizo, oban od vse svoje družine. Poleg njega je sedel njegov desetini sinček Ruben Samuelovič in delal v glavi ban- karske operacije.

"Kaj, papadek, ce bom dal ta račun, ki si mi ga ti dal, na rast po dvajset odstotkov na mesec, koliko denarja bom imel na koncu leta?" ga je izpraševal sin.

"Ali na kakšen procent; navad- ni račun sestavljeni?" je vprašal na- Samuel Davidovič.

"Seveda, papaced, sestavljeni!"

"O ga das torej na sestavljeni procent in z okrajšavo utomkov, deset bes petinštideset rubljev in desetisosedmdeset kopajk!"

"Potlej ga bom pa dal, papa- de!"

"Le daj ga, dragec, samo glej, da izbereš nadejpolni denarni za- račun."

Na drugi strani je sedel Josel Samuelovič, sedemletni dečko, in gledal v glavi nalogo: letela je na njega gosi. Poleg njega je sedel njegov brat Samuelovič in pri njem gledal Salomon Samuelovič, ki mu je stala se pogajala, koliko pro- centov mora poslednji prvevu računati, ker si je izposodil od nje- ga gotovo število bonbonov. Na koncu koncu mize je sedela lepa mlada žena, ki je bila sestra Samuel Davidoviča, Li- zabet Salomonovna, držeč v naročju svojega mladeniča Rifico, ki je instink- tivno iztezala roko po zlatih novicah, krasesih materine ro- ke.

Samuel Davidovič je bil arčen. Pripravljaj se je, da poseči po nekem nenavad- nem kosu, malone okrašenem z dragimi perjem in bruseljskimi kamni, ki mu je presel streljaj v črtnem krožniku pisno.

"Kaj je prijel Samuel Davido- vič v roke, že se je pričel pečati na vse strani, kakor črv na javiči."

"Kaj je to? Čemu mi bo ta račun zakričal na ves glas, in

krč ga je lomil.

Čeprav ni nihče od navzočih ničesar razumel o tem vprtju, vendar je bilo vsom jasno, da se kosilo ne more nadaljeva- ti.

Ne bom popisoval tu muk, ki jih je trpel Samuel Davidovič ta dan, ki mu bo ostal v spominu vse večene čase.

Rečem samo toliko: ta na videz slabotni in krhki človek je junško prenašal najgrozevitjše trpljenje, a niti vinarja ni bil pripravljjen povrniti.

"Kaj ce to! To ni nič! Samo močnejse me drži, Lija!" je tola- žil ženo v trenutku najobupnejših paroksizmov. "A ce bom zahteval sketljico - Bog varuj! rajsi pri tej prici umrjen."

Ali kakor ni na svetu tako težavnega položaja, da bi se je njega ne dalo najti izhoda, tako a iz našel tudi v našem slučaju Samuel Davidovič se je spomnil da je že davno obečal darovat za neki dobrodelen zavod, čiga vodstvo je bilo rokah nekega zna- nega mu generala, večjo svoto. A stvar je odlašal iz neznanega mu vzroka od dne do dne. In glej, sedaj mu je slučaj naravnostvo odkril sredstvo izpolniti to davno namero.

Kakor je mislil, tako je storil. Razpečatil je varno po pošti mu poslani kuvert vzel iz njega z malimi kleščicami pošiljatev, vte- knil jo v dragi kuvert, zložile zavren bankovec za sto rubljev, zapečatil in se odpravil k znane- mu generalu.

"Zelim Vam, ekscelencia, izro- citi svoj dar!" je dejal in položil zavjete na mizo razveseljenega generala.

"No! To je hvalevredno od Vas!" je odgovoril general. "Jaz sem zmerom vedel, da ste Vi... kot žid... tudi po zakonu Da- vidovem...."

In je plesal - igral... tako, ali ne?"

General je prišel v zadrego- ker ni za gotovo vedel, je li David dal zakone, ali kdo drugi.

"Res je; toda kakšni židje smo mi, Vasa ekscelencia!" je hitel Samuel Davidovič, čisto olajšan "Samo na videz smo židje, a v dahi smo cisto pravi Rusi."

"Hvala lepa!" je rekel general, "Obenem pa obžalujem..... kot kristijan čemu bi Vam, napri- mer....a?"

"Vasa ekscelencia.... mi smo samo no videz.... pod castno besedo, samo na videz!"

"Venkar?"

"Vasa ekscelencia!"

"No, no, no! Kristus z Vami!"

Samuel Davidovič je poletel domov kakor na perutih. Še tisti večer je pozabil prestane muke in iz tuhtal tako redko operacijo za vseobče ranjenje, da so drugi dan vsi kar vzdihnili, ko so zvedeli.

Dolgo je na tak način romala uboga, izgnana vest po belem svetu in občala mnogo tisočev ljudi. A niče je ni hotel vzpreje- ti, ampak vsakdo je mislil samo na to, kako bi se je prej odkrižal četudi s prevaro, samo da bi se je e.

Naposled se je sama naveličala, da nima revica, kamor bi položila svojo glavo, in da mora ves čas biti pri tujih ljudeh ter brez pris- tanišča. In poprosila je svojega poslednjega hranitelja, nekega meščančka, ki je v nekem podmo- lu s prahom tržil in se nikakor ni mogel ločiti od te trgovine.

"Zakaj mi delate silovitosti?" se je pritožila uboga vest. "Zakaj me preganjate kakor tatico?"

"Ali kaj pa čem storiti s teboj, gospa vest, ko nisi nikomur potre- bna?" jo je vprašal moščanek od svoje strani.

"Povem ti!" je rekla vest. "Po- išči mi majhno dete, odpr- mi njegovo čisto srce in me shra-

ni vanje! Morebiti me bo ono ne- dolžno dete stisnilo vase in me ne- žno obdalo s toploto svojega srca, morebiti me bo ohranilo, čim več- je bo postajalo, tem večjo in se naposled z menoj napotilo med ljudi - in ne bo se me sramova- lo."

Zgodilo se ji je po njeni besedi. Poiskal je meščanček malo dete, odprl njegovo čisto srce in shranil v njem vest.

Malo dete raste, in z njim raste tudi vest. In malo dete bo velik človek, in velika vest bo v njem. In izginile bodo takrat s sveta vse krivice, kovarstva in nasilja, zato ker vest ne bo plaha, ampak bo pogumno zavladała nad vsem sve- tom.

Pijančev sin.
Povest. Spisal Ivan M.

J.

Solnce je stalo prav nizko na obzorju. Bližal se je lep pomladni večer.

Dunajski Prater je mrgolel pi- sanega ljudstva. Krasne toalete, rožni, pomladno-sveži obrazi, tiho šepetanje, glasno govorenje, zvon- ki smehi - vse se je mešalo v ta mnogovrstni prizor. Umetne gredi- ce polne najrazličnejših cvetlic, visoka, ravnokar ozelenela drevesa in nad njimi blede-modro nebo, kako mično se družijo umetnost z naravo! - Od vseh strani je u- darjala izprehajalcem godba na ušesa. Res bujno življenje je v kratkih, merjenih korakih, med hruščem, ki ga je provzročalo ljudstvo, je stopal visokorastel mladenič. Njegova preprosta ob- leka, ki ni bila nova, njegova hoja in kretanje nam kaže, da je di- jak.

Nad visokim, plemenitim čelom ki je še gladko, so počesani bujni, črni lasje nazaj, kar podaja plemenitemu obličju še lepši iz- raz; lahno zakrivljen nos, deklisno majhna usta in črne, melanholi- čne oči - to so znaki njegovega nenavadno lepega mladeniškega obraza. Kratka črna brada, priča njegovega dozorevanja, mu daje posebno zanimivost.

Tako stopa med pisano množico. Otožno zre po veselih ljudeh, ki nimajo druge skrbi, kakor da si kolikor mogoče čas krajšajo in se na najboljši način zabavajo. Na kaj pa on misli?

Janko Stanč je bil sin uboge- ga ljubljanskega delavca. Ze na srednji šoli se je kaj težavno pre- živil, dasi je bil pri stariših. Oče je bil delavec v tovarni. Ni zaslu- žil mnogo, a še tega ni dajal vse- ga ženi za gospodinjstvo. Bil je pijanec. Teško so se preživili iz očetovega zaslužka, tako da je Janko dal vsak mesec materi svoj zaslužek, ki ga je služil s pouče- vanjem. Razven Janka je bila v družini še njegova sestra, de- kletce pohlevno in krotko. Mnogo, mnogo so pretrpeli mati in otro- ka pred očetom. Mati piletna, srčno dobra žena je v svojem tr- pljenju stavila vse upanje na sina Janka, katerega je neizrekljivo ljubila. Upala je, da ji kdaj po- more, da ji olajša neznosno tr- pljenje.

Ko je Janko dovršil gimnazij- ske nauke, želela je mati, da bi se posvetil duhovskemu stanu. Toda Janko je želel med svet. Hotel je okusiti njegove slasti, njegovo sre- čo.

In odšel je na Dunaj brez naj- mahjšega upanja, da bi dobiva od doma kaj podpore; bil je sam naase navezan. Mati ni sicer rekla Janku žal besede, toda iz njenega govorenja je bilo jasno da se nje- na želja ni izpolnila.

Hudo ji je bilo, ko se je Janko posklavljal. Doslej jo je on krepko branil surovosti očetove: oče je prihajal zvečer pijan domov in surovo ravnal s pohlevno ženo. Kolikokrat je Janko prepredil zmerjanje in razsajanje pijanega očeta, ki je iskal povoda in osebe,

na katero bi se znošil. Svoje krep- ko besedo je učinil, da je oče u- molknil, ne upajoč si kazati pred sinom svoje surovosti. Toda sedaj odhaja tudi ta, in mati ostane sa- ma brez pomoči nasproti možu, ki ne bo imel sedaj nikogar, da bi se ga bal.

Neutolažljivo je jokala, visec na vratu sinovem. Temu pa je srce krvavelo v prsih in solze so ka- pale na glavo materino.

"O Janko, kako bom sama, - sama! Oh, vse izgubim s teboj!" je tožila. Poleg pa je stala desetletna sestra in plakala, vi- deč, da plakata mama in brat. Oče je bil pa na delu; z njim se je bil poslovil Janko že zjutraj. Ni bilo mrzlo to slovo, ker oče je ljubil sina, vendar njemu se ni zdelo to nič žalostnega, če odide.

"Jaz ti ne morem pomagati; če hočeš oditi, pa pojdi!" mu je go- voril. A podpora mu še na misel ni prišla. Sam naj se preživi, saj se je moral tudi on, ko je šel, s šestnajstnajstimi leti služiti za hlapeca.

In Janko je odšel žalosten. Na Dunaju mu je bila sreča mila in dobil je zaslužek pri nekem nemškem listu, kjer je prestavljala poročila iz čeških in drugih časo- pisov. Sreča zanj, da si je osvojil na srednji šoli nekaj jezikov, da je mogel za silo uporabljati. Na vsensilišču je bil zapisan v pravni oddelek.

Prvo leto je minulo. Drugo le- to je hotel izpolniti svojo vojaško dolžnost: dovršil je jednoletno prostovoljstvo, napravil častniški izpit in se potem vrnil na Dunaj nadaljevati svoje prave nauke.

Dobil je zopet službo pri časo- pisu: toda čez nekaj mesecev ga je odslovil urednik brez pravega vzroka. Bil je brez zaslužka, brez denarja v tem velikem, dragem mestu.

Tako smo ga srečali še štirje godlivarčki, da jih zamenja za kruh in kosilo o poldne. Prihranil jih je. Ako mu še ti izginejo iz žepa, kaj potem?

In s tem vprašanjem se je mu- čil Janko, ko je stopal med veselo množico smejočih se ljudi. Čud- ne misli so mu rojile po glavi. Kako pravico imajo ti ljudje, ki niso morda dosti boljši od njega, biti veseli in srečni in dočim on ne ve, če bo čez te- den dal kaj jedel, ali merda loko te poginil? Da bi imel le polovico, da, tretjino tega denarja, kolikor ga nosi ta gospica za pestjo ali pod vratom! - Tako je mislil.

Toda otrešel se je takih mislij. Bogve, če so pa ti ljudje tudi sre- čni v resnici? In kaka sreča je to, da imajo vsega preveč? On da bi imel le vsakdanji kruhek, pa je srečen. In to tudi ni tako nemo- goče dasi je že vse poskusil in se mu ni nič posrečilo. Da bi vsaj stenografovati znal, dobil bi lah- ko službico, pri kakem odvetniku, a kaj, ko mu ni prišlo to na um, ko je imel še priliko, naučiti se! Toda, še je Bog v nebesih, gotovo ga ne zapusti, da bi lakote po- ginil.

Janko je imel še živo vero, ka- tero je imel od svoje dobre mame ki mu jo je bila že zgodaj vsadila v srce in je vzkliklo stabelec skrb- no varvala. Tako niso storili viharji sveta doslej še nobene škode drevesen, ki je še lepo zelenelo. Ota je pošten med dijaki, pošten tudi med vojaki. Tej veri se je imel zahvaliti za tolažbo v ljubnih, pesimističnih mislih ki so ga ho- tele zmagati. Znjeno pomočjo se je vsedgar srečno stresel njih krempļjev.

Tako je mislil Janko. Kar mu pride nasproti tovariš in prijatelj Zifna, mladenič veselega in živega značaja.

"Servus, amice! - Tandem ali- quado! Iščem te že po celim Pratru. Bil sem na tvojem domu in tu mi je rekla tvoja gospodinja, da si šel v Prater. Imam zate

Denarno Stanje

First National Bank of Calumet

Ob sklepu poslovanja 4. marca 1919

Sedaj je čas

Da prihranite del svojega zaslužka s tem, da ga naložite. Mi Vas vabimo, da napravite našo banko Vaš hranilni dom. Z 1.00 dolarjem lahko pričnete varčevati.

Prinesite k nam Vašo zadolžnico Svobode -Liberty Bond- in mi jih bomo spravili za Vas BREZPLACNO.

Naše veselje je Vam ustreči.

Prva narodna banka v Calumetu.

Ali potrebujete očala?

Ako jih da, oglasite se pr nas mamo stroj za pregled in poskus mi, z katerem natanko preišče- očo oči, preden uredimo očala.

Zraven tega imamo vedno v zalogi popolno zbirko zlatnine, ur, stenskih in žepnih, prstanov, rožnih vencev, peres in raznih drugih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem mestu.

A. Fahlen & Co.

32 peta cesta. Calumet, -Mich

nekaj: Slišal sem od neke strani, da - - -, toda, čakaj!" - pre- trgal se je - "kaj bi to! lzazila žejna, vem, da si žejen, jaz sem pa tudi. -ajdiva!"

"Ne prijatelj, ti veš, da imam malo denarja in da to malenkost krvavo potrebujem!"

"Le, pojdi, danes plačam jaz!"

(Dalje prihodnič.)

Celotni Stan

Finske vzajemne zavarovalnice

v Calumet, Mich.

Od časa organizacije 1860

Število zavarovalcev.... 3,297.00
Sedanja rizika zavaroval-
nine.....3,729,959.00
Dividenda izplačana čla-
nom..... 320,172.68
Požarne izgube..... 151,250.42
Vrednost v gotovini... 206,263.48

Narščaj denarja v zadnjih sed- mih letih.

1912.....	127,284.81
1913.....	129,067.45
1914.....	140,991.97
1915.....	156,150.60
1916.....	159,020.74
1917.....	179,829.38
1918.....	206,263.48

DIREKTORJI:

Henry A. Kitti, predsednik. Oscar Keckonen, podpreds. John Waati, tajnik. O. K. Sorsen, podtaj- nik. Jacob Uitti, blagajnik. Al- bert Tapani, pom. blagajnik. I. W. Primodig, glavni upravitelj. Mat. Lohela in William Johnson, dbornika.

Odstranite bole- čino s Pain-Expellerjem

F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

Richterjev Pain Expeller sidrom z

"SLOVENSKE NOVICE".

List za Slovence v severozapadu Zjedinjenih Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

Za celo leto \$ 2.00
 Za pol leta \$ 1.00
 ZA EVROPA IN DRUGO INOZEMSTVO:
 Za celo leto \$ 3.00 ali 15 K.
 Za pol leta \$ 1.50 ali 8 K.

Posamezni izšli po 5 ct.
 NAZNANILA (advertisements) po dogovoru.
 ROKOPISI se ne vračajo.
 DOKOPISI brez podpisa se ne sprejmejo.
 V slučaju preselitve iz jednega v drugi kraj
 kaže nam blagoviti naznaniti staro bivališče
 in novonastalo bivališče, da se dopišljajo pod
 selovom:

Slovenian Publishing Co.,
 211-7th Street,
 Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by
 the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St.
 Calumet, Mich.

The only Slovenic paper in the Northwestern
 part of the U. S. of America.

SUBSCRIBE "ON" \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan
 Minnesota and other Western States.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post Office at Calumet, Mich.
 a second class matter.

Telefon 60.

CALUMET IN OKOLICA.

Delavski praznik (Labor day) ki je bil praznovan zadnji ponedeljek, je prošel na Calumetu povse mirno. Dočim so bile prodajalne in banke ta dan zaprte, so pa rudniki obratovali kakor ponavadi. Krasno vreme je zvaljalo vsakogar, ki je le imel priliko, v bajne šume in gozde, ki so zlasti sedaj, ko je začelo že listje rumeneti in rudečiti, nad vse krasni. Ob obali Gorenjega Jezera pri Calumet Water Works se je zbrala ogromna množica ljudi, ki so se udeležili piknika, ki so ga priredili uslužbenci Mineral Range železnice. Ker je bil ta dan obenem zadnji dan za lov na postrvi, je mnogo ribičev poskusilo zadnjikrat za to sezono svojo srečo. Nekteri so bili srečni, drugi so se pa vrnili praznih rok in prazne torbe.

Na oklicih sta v slovenski cerkvi sledeča dva para: Mr. Paul M. Shultz in Miss Annie Vidmar in Andrew Perenchio in Miss Mary Sedlar.

Mr. Math. F. Kobe, glavni tajnik S. K. P. Družbe je v petek odpotoval za par dni v Milwaukee, Wis. po poslu, od tam pa bo šel pogledat farme v južnem Michiganu.

Mr. Jos. Sunich se je vrnil iz Detroita, kamor je bil odšel letošnjo spomlad.

Iz francoskega bojnega polja se je vrnil rojak John Vidoš iz Raymbaultowna.

Mr. John Lackner Jr. je prišel nazaj na Calumet iz Flint, Mich. kjer je delal v eni odotnih avtomobilnih tovarn.

Iz Grand Rapids, Mich. je prišla vest, da se je poročil ondi 11. avg. Mr. John M. Shultz z Miss Margaret Rosalind Egger.

Čujeno, da se bo v kratkem pričel v Kenosha, Wis. naš rojak Marcus Sterk Jr. z Miss Matilda Long, sestro soproge g. John Vertina.

Mr. John Pechauer iz Osceole, ki je poleti odpotoval s svojima dvema sinovoma v Detroit, se je te dni vrnil nazaj na Calumet.

Mr. Frank Kinsman, župan mesta Red Jacket, se je odpovedal svoji službi in je odpotoval po deželi z namenom, da najde primeren prostor, kjer se bo za stalno naselil.

V bolnišnici na Trimountain se nahaja Finec Leonard Pun- unla z razbito lobanjo. Ponesrečil je na čuden način. V soboto popoldne je šel s svojim sinom k obali jezera blizu svojega doma na Redridge. Spremljal ga je njegov desetletni sin. Deček je šel v shranbo ob jezeru, kjer ima družina shranjen majhen motor- ni čoln, oče pa je nadaljeval svojo pot ob obrežju. Ko pride deček čez par minut iz shrambe, vidi svojega očeta ležati v vodi. Zaradi močnega pluskajočee vode ga ni mogel potegniti sam iz vode in je poklical pomoč. Špravili so ga na dom, kjer je poklicani zdrav- nik konstatiral, da ima prebito črepinjo. Špravili so ga v bolniš- nico, kjer se sedaj visi med živl- jenjem in smrtjo. Domneva se, da je mož spodtaknil ob kamen in padel v vodo, ki je ravno ondaj precej globoka in pri padcu je zadel ob hlod, ki ga je voda premetavala sem in tja ali pa da ga je hlod zadel ob glavo, ko je ležal v vodi. Mož je bil v onem okraju zelo priljubljen. Ima enajst otrok.

Vesel je bil, da je dežela postala suha, s vendar je umrl valed pijače. To je bila usoda Joh- na Kivimaki iz South Range. Mož je bil sicer zelo delaven, toda ve- lik pijanec, zato se je razveselil, ko je prišla v veljavno postava o popolni suši, češ da sedajko, ne bo pijače, se bo odvalil hudi raz- vadi pijančevanja. Toda pregovor pravi: Slaba navada je železna srajca. Kjer koli je mogel dobiti pijače, si jo je privoščil in sicer do dobrega. Mož je bil pijan v ne- deljo in ponedeljek. Ta večer je o- biskal neko družino, kjer so mu ponudili posteljo. A on je zavrnil uljudno ponudbo, češ da rajši spi na tleh. Drugo jutro so ga pa na- šli mrtvega ležati na kuhinjskem podu in poleg njega prazno stek- lenico Elk Run whiskyja.

Zadnji četrtek je smrtno ponesrečil v rudniku na Baltiku Fi- nec Nestor Pesonen, star 47 let. Pódsulo ga je padajoče kamenje in na potu v bolnišnico je umrl. Zapušča ženo in pet otrok.

Eric Peterson, ribič, ki živ ob potoku Betzi, osena milj sever- no od Gaya, je skoro gotovo utonil v Lake Superior. V soboto jutro je ob lepem vremenu šel v malem čolnu ven na jezero, da dvigne ribiške mreže. Kmalu pa je nastal vihar, ki je visoko dvi- gal valove, katerim se mali čoln ni mogel ustavljati in se je pre- vrnil, ribič pa je skoro gotovo našel smrt v hladnih valovih. Pre- iskali so celo obrežje ob severnem Keweenaw polotoku, da bi našli kako sled o ponesrečenem čolnu ali ribiču, pa vse zamanj. Pri is- kanju je pomagala zvezna obrež- na straža (coast guard) iz Eagle Harborja, ki je šla ven na odprto jezero v upanju, da bi kje zapazi- la čoln, a tudi njen trud je bili brez uspeha. Mogoče je tudi, da je vihar zanesel čoln proti Marquet- tu in da se je ribič rešil tam, kje na obrežju, vendar je pa to samo upanje, ki se skorogotovo ne bo uresničilo. Ravno-isti Peterson je že v letu 1916 komaj ušel smrti. On in njegov tovariš Ball sta se podala v čolnu proti Gay, da bi nakupila živeža, na potu sta nale- tala na led, skozi katerega je bilo nemogoče prodreti s čolnom. Ball se je pritoževal, da mu je mrzlo in je pregovoril Petersona, da je šel peš čez led na Pequaning za po- moč. Ko pride Peterson nazaj, je tovariš Ball ležal zmrzajen v čol- nu. Tudi Petersonu so pozeble obe nogi. Prepeljali so ga v Calumet- sko javno bolnišnico, kjer so mu odrezali del jedne noge.

Lovski čuvaj Mr. Jos. Wer- shay je dobil novo zalogo lovskih licenc. Kdor je želi imeti, naj se oglasi v njegovem uradu nad Vastbinder & Read lekarno. Lovska sezona se bliža hitrih korakov, na- divlje race bo odprta 16. sept., na zajce pa 1. oktobra, zatorej lovci, ne mudite časa in si preskrbite dotična dovoljenja. Lov na jerebi- ce bo tudi to sezono še prepove- dan po celem Gorenjem polotoku.

Kongresnik W. Frank James nas je obvestil, da je poštna zveza z Jugoslavijo, Čehoslovakijo, Nem- ško Avstrijo in Poljsko sedaj popolnoma odprta za pisma, na- vadna in priporočena, za razgled- nice in tiskovine. Ne morejo se pa še pošiljati zavojji ali paketi po paketni pošti.

Mirovni sodnik Jackola je opustil sodniško postopanje proti Jos. Shute-ju iz šeste ceste, ki je bil obtožen, da je prodajal vino iz rozin. To postopanje je priporo- čil okrajni pravdnik Antony Lu- cas, ker ni bilo dovolj dokazov proti obtožencu.

Za prihodnje zasedanje porst- nega sodišča na Houghtonu je iz- branih tudi nsem ženskih porotni- kov. To je prvi slučaj v Hough- tonskem okraju, da bodo tudi ženske odločevale o usodi obtožen- cev. Gorje se onim, ki bodo pri- šli pred to zasedanje pod obtožbo kršitve suhe "postave."

Veliki motorni bus, ki vozi med Houghtonom in Lake Lin- den, je zadnji teden zgorel na okrajni cesti blizu Mason. Za zv- rok se navaja, da je gasolin črnel na vroči stroj in da je to povzro- čilo ogenj, ki je popolnoma raz- dejal voz. Izmed potnikov, ki jih je bilo poln voz se ni nihče pones- recil.

Avtomobil, ki je last Char- les Mc Intyre iz Lake Lindena je bil v nedeljo zvečer skoro popol- noma razdejan, ko je zadel ob telegrafični drog ob križišču okrajne ceste in električne želez- nične proge na Wolvernu Mr. Mc Intyre je zapazil izza ovinka prihajajočo karo in da se izogne koliziji je zavozil na stran po nesreči pa ravno v drog. Nihče na avtomobilu se ni poškodoval razun Mr. Mc Intyreja, ki je dobil par prask po obrazu.

Šolski poduk je sedaj v vseh šolah v polnem tiru, število otrok je vkljub ogromnemu izseljevan- ju iz Calumeta proti vsemu pričakovanju padlo zelo malo.

O. & P. godba obstoječa iz 25 godbenikov se je v torek vrnila iz Minnesote, kjer je na Chishol- mu ob priliki Soldiers & Sailors Homecoming slavnosti priredila v nedeljo in ponedeljek dva koncerta. Proizvajanje koncertnih točk je tako ugajalo, da so se mesta Eveleth, Virginia, Chisholm, Hibbing in še dve drugi mesti ob Range začela takoj pogajati z godbinim upraviteljem za koncert- no potovanje po Messaba Rangeu. Ako bo prišlo do pogodbe, bo šla godba na potovanje v prvem tednu meseca decembra.

Mesto Houghton kot sedež okrajnih uradov je bilo počasčeno od zvezine vlade s tem, da je pre- jelo v dar jeden nemški top, ki je bil zajet od Amerikancev na fran- coski fronti. Top je dospel zadnji teden na Houghton in je bil med

primernimi ceremonijami postav- ljen na ravnico pred Michigan College of Mines, kjer bo še poz- nim rodovom pričal o iskrenem patriotizmu, katerega so prebival- ci Houghton okraja izkazali nas- proti svoji svobodni domovini v času sile in potrebe tako v denar- ju kakor tudi v krvi.

Preiskava v vzroke draginje pred preiskovalnim sodnikom Charles Jackola, se še ved- no nadaljuje. Priskavo vodi okrajni pravdnik Anthony Lucas. Dosedaj so bili zaslišani vsi trgovci za debelo. Preiskava ni dognala dozdej družega kot to, da trgovci na debelo niso prav nič krivi draginje, ker njihov dobiček je tako neznaten, da nikaor ni mogoče, da bi v vseh njihovih cen- bila živila tako draga. Večraj so bili zaslišani trgovci s premogom in sicer Richard Vincent, upravi- telj Peoples Fuel Co., Emory Welsing, upravitelj M. Van Orden Co., Edward Uiseth, James Geor- ge, upravitelj Portage Coal & Dock Co., Allan Mc Intyre, upravitelj Lake Linden Fuel & Supply Co. in Joseph Ethier iz Hubbella. Drugi teden pa bodo zaslišani trgovci na drobno.

Pomanjkanje sladkorja je na Calumetu in sploh v celem okraju zelo občutno. Dobiti ni mogoče niti enega funta nikjer v nobeni prodajalni, celo redni odjemalci so ostali sedaj na suhem. Obljube se nam sicer že več ko teden dni, da je več kar sladkorja na potu, a o njem dosedaj še ni ne duha ni sluha. Najbolj seveda trpijo otroci, ki morajo uživati grenko kavo in čaj. Sedaj je hušje kot je bilo v vojni čas, ko smo imeli sladkorne karte. Naj bo krivda nepotrebnega pomanjkanja kogar koli hoče, menimo pa da zaloge sladkorja v Zdr. Državah niso tako majhne, da se ne bi mogel preskrbeti majhen okraj z to prepotrebno živlensko potrebščino. Vsa raziskovanja glede draginje ne bodo nič po- magala, ako vlada strogo ne poseže vmes in pod grožnjo občut- ne kazni ne prisili profitarjev, da pridejo s svojimi ogromnimi zalogami na dan.

Na prodaj.

so trije veliki, dobri o rejni praši- či. Morebitni kupci naj se oglasi- Jo pri

Mrs. Mary Barich
 8 Spruce Str. Tamarack.

Službo dobi

v naši tiskarni dekle, ki jo ve- seli tiskarska obrt. Le one, ki niso več obvezane hoditi v šolo naj se oglasio v našem upravnistvu, 211 — Seventh Str.

Važno Naznanje!

Denar je sedaj mogoče slati v stari v kraj po stalni ceni, hitro in sigurno. Da pošiljam denar točno po Državnem Zakonu svedoči mol Registration Certifikat, izdanj po državnem zakonu od Federa. Reserve Boarda. Zjed. držav v razredu A. Ali menite oditi v staro domo- vino? sedaj je čas da se odlo- čite. preden idete, oglosite se oseb- no ali pismeno v moj urad za važ- na pojasnila.

Lukas Stefanac
 428 Pine St.
 Calumet, Mich.

Grozdje! Grozdje!
 Ravno smo prejeli karo grozdja, naravnost od vinorej- cev ter ga prodamo dok ga bo- de kaj po 38 centov basket.
Calumet Fruit Store
 Phone 835 J. Peta Cesta.

Neki Občeznan Amerikanec je Izrazil!

Devetdeseta procenta modrosti je biti, moder o pravi- času.

To je resnično posebno pri štedenju denarja. Namen hraniti celo v starosti, je prav modra misel. Toda velikokrat prepo zna.

Stediti del Vašega zaslužka, bi se moralo začeti v mladosti in med časom dobrega zaslužka, tako da Va- bode mogoče veseliti se v starosti sadu modrosti mlade- let.

Vabljeni ste ukladati Vaše hranilne vloge v našo banko.

Prva Narodna Banka
 NA LAURIUM
 Člani Fedearlnega Listema Zjed Držav.

SLOVENSKI POGREBNIK in PRAKTIČNI
 MAZILEC -Emba lmer-

Se priporoča Slovcem in bratom Hrvatom v slučajih pogreb- Točna in pravilno postrežbo Vam jamči naš občeznan.

PETER MADRONJCH.

415 Šesta cesta Phone Štev. 313. Calumet.

V Tej Inštituciji

ULJUDNOST --

Naša želja je izkazovati najprijažnejšo uljudnost pri vsem poslu in delovanju.

COOPERACIJA --

Mi se neprestano mujamo do najbljizjega združenja pri vsakem promotu.

USLUGA --

Naš cilj je podati pravilno postrežbo vsacemu ude- galcu - - - naj si bode potem svota mala ali velika.

Mi uljudno vabimo nove ulagalce.

CALUMET STATE BANK.

Calumet, Mich.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.
Dobro zdravilo za žene.
 To je kar se lahko reče eno od naj- boljih znanih priprav, ki se jih mo- rejo poslužiti trpeče žene in dekleta kot sredstvo za hitro in trajno od- pomoč v svojih izkušnjah nerednos- ti, ki se tičejo svojega spola. Ime tega zdravila je
Severa's Regulator
 (Severov Regulator) in prostor kjer ga dobite je v vseh lekarnah. Se- veda morate zahtevati pravega in odkloniti vse ponaredbe, kajti le na ta način ste lahko sigurni, da dose- žete najboljši in najhitrejši vspeh. Cena \$1.25 in 5c davka.
 W. F. SEVERA CO.
 CEDAR RAPIDS, IOWA

Pogrebni zavod

JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter do- bro znan med Slovenci. Priporoča se v slučaju potrebe, istotako za krste in ženitnine.

201 - 6. cesta Tel. 25
 Calumet Mich.

Lično urejeni

Palm Garden

Na razpolago vedno svež candy, fine smodke, prava ev- ropejska kava, razne melike pijače in lahki lunch.

Priporočam se rojakom, v obilen obisk.

Peter Majhor,
 lastnik.
 Celumet, osma cesta.

Na Calumetu 24 let
W. E. Steckbauer
 Izdelovalec
 UMETNIH SLIK
 Cor. 5in Oak Cesta
 Phone 678-J Calumet, Mich

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915 na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. Calumet, Mich. Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam St. Laurium, Mich. Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. Calumet, Mich. ...

NADZORNIKI:

John D. Puhak, 2140 Log St. Calumet, Mich. John Gosenca, 4055 Elm St. Laurium, Mich. Matt Sustarich, Osceola St. Laurium, Mich.

POROTNI ODBOR:

John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich. Matt Straus, 2409 B St. Calumet, Mich. Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe. VSE denarne pošiljave pa na blagajnika družbe. VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani Katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika. Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Iz urada Glavnega tajnika S. K. P. Družbe. Uradno naznanilo.

Društvom spadajočim pod okrilje S. K. P. D. se tem potom uradno naznanja, da se bode po določbi gl. odbora vršila tretja redna Konvencija Slov. Katol. Podp. Družbe prvi torek v mesecu Novembru, dne 4. Novembra 1919. na Calumet, Mich.

Društva volijo naj si svoje zastopnike Delegate v mesecu Septembru. Imena delegatov naj se pošljejo tajniku Družbe, ki bode skrbel, da se imena istih naznanijo v Glasilu vsaj trikrat pred konvencijo. Delegate voliti je po Družbenih pravilih član VI. točka 12. Krajevno društvo broječe od 8 do 50 članov ima pravico poslati enega delegata na konvencijo in na vsacih nadaljnjih 50 članov po enega. Zeleti je, da se izvolijo dobri razsodni in premišljeni člani (ce) za Delegate katerim je napredek pri društvih in Družbi res pri srcu. Vsaka konvencija ima važni pomen in najvišjo moč, da uredi, spremeni ali ovrže ta ali oni člen družbenih pravil.

Ker se časi in razmere vedno spreminjajo, se morajo tudi organizacije v istem smeru voditi in korakati z duhom časa.

Po mojem mnenju bilo bi koristno, da članstvo razmotri, v glade Centralizacije bolniške podpore, katera nima sedanjih čas pravega sistema.

Zeleti je, da bi se o tem bolj razmotrivalo v Glasilu Društva in seznavalo misel več članstva.

Bratski pozdrav do vseh članov in članic. Za gl. Odbor: Math F. Kobe tajnik S. K. P. D.

Materinstvo in Amerikanizacija.

V čem obstoji prava amerikanizacija, to krasno ilustrira neko poročilo, ki ga je izdal Urad za Varstvo Otrok (Children's Bureau) U. S. Department of Labor. To poročilo primerja oskrbo mater in otrok v dveh Counties v Wisconsinu. Obe Counties sta bolj poljevaljskega značaja in središču imelov. Prva, severna County vsebuje mnogih ovih tujih rojence, ki, dasi naseljene v bližini Amerike, se nise prav nič prilagodile amerikanskim navadam in nise nič napredovale od časa nastitve. Druga, južna County, pa, katere prebivalci so v velikem delu tudi le "novi" Amerikanci, predstavlja tip naprednega poljevaljskega okraja v Middle Westu.

Kar pa se tiče načine življenja je razlika med tema dvema County paravnost velikanska. V prvi so ženske podvržene težkemu in napornemu delu na polju in v hiši: večinoma nepotrebnemu vsled pomanjkanja primernega oročja in vsakega komforta. Videli so matere vršiti naporna dela skoraj do dneva poroda. Malokatera hiša je bilo opremljena z vodovodom; v nobeni i

no ohranili navade in dostikrat tudi jezik svojih prednikov. Mnoge matere niso znale govoriti angleški, dasi so se rodile v Združenih Državah. Razmerje analfabetstva je bilo med materami 5.4%, kar so uče tukaj rojenih, in 26.7% pri onih rojenih v starem kraju. Stariši so na sploh kazali malo zanimanja za izobrazbo svojih otrok, misleč da je ljudska šola nepotrebna pa še manj čisto zadosti.

V južni County — oni napredni — je bilo rojenih v starem kraju sicer le 14% starišev, ali najmanj polovica vseh mater so bile tukaj rojene od tujih starišev. Ali one že predstavljajo tip amerikanskega ženstva. Le sedmero mater ni znalo še govoriti angleški in te so bile rojene na tujem. Vse razun dvojice znajo pisati in čitati.

Kar pa se tiče načine življenja je razlika med tema dvema County paravnost velikanska. V prvi so ženske podvržene težkemu in napornemu delu na polju in v hiši: večinoma nepotrebnemu vsled pomanjkanja primernega oročja in vsakega komforta. Videli so matere vršiti naporna dela skoraj do dneva poroda. Malokatera hiša je bilo opremljena z vodovodom; v nobeni i

bilo najti kopeli ali watercloseta. Stanovanja so bila neprimerna z več ko dve osli na sobo in nesnage je bilo v izobliju.

V južni County pa je naj i le, e fasnike hišice, snažne, prostorne in s primernim komfortom. Le petina hiš ni imela vodovoda, in, kjer ga ni, hodi moški po vodo in ne ženska. Telefon je najti večinoma v vseh. Žensko se brigajo le za gospodinjstvo in opravljajo le kako lahko delo na vrtu. Ženskega dela na polju ni; naziranje ljudi je, da matere, ki delajo na polju, ne skrbijo za svoje otroke.

Nazori o materinstvu v obeh Counties so dijametralno nasprotni. V severni je najti matere, ki so opravljala naporna dela kar do poroda, na škodo zdravja matere, in novorojenčkov. Po šest od sto mater se je pri porodu posluževalo babic, večinoma nevednih in nesnažnih. Le četrti del mater je ostajal v postelji po porodu za običajno dobo desetih dni.

V južni County so priznate, da naporno telesno delo vsaj tekom zadnjega meseca nosečnosti, utegno imeti jako slabe posledice. Tri četrtine izmed so ostale po porodu v postelji vsaj za 10 dni. Vse razun petorice so imele pri porodu zdravniško pomoč. Sicer v mnogih ozirih se more ravno reči da predstavlja ta južna County pravec ideal Amerikanstva, kar bi morala biti, ali vendarle razlika med to in prvo County je velikanska. V Poljedelskih občinah je pravilna oskrba mater in otrok velikokrat otežkočena radi velikih razdalj.

Poročilo priporoča materske oskrbovalnice v primernih središčih, h katerimi naj se matere zatekajo za vsak nasvet. Te oskrbovalnice bi zares podpirale pravcato amerikanizacijo mater.

Šole za analfabete.

Zanimanje, ki vlada za šole za analfabete, in rastoče število onih, ki jih obiskujejo, je razveselil znak o ambiciji za izobrazbo amerikancij med tujci po Združenih Državah. V tem pogledu, kakor v mnogokaterih drugih so tujci pionerji kajti vsled otvoritve šol za tuje analfabete, ki so bili rojeni v Združenih Državah.

Glasno poročila, ki ga je prejel Raymond F. Christ, ravnatelj za državljanstvo v naturalizacijskem uradu, Department of Labor, so glede števila obiskovalcev Italijani na prvem mestu (1499), Poljaki na drugem z 1294 in Portugizi na tretjem s 684, dočim pribajajo Amerikanci še le na četrto mesto s 639 dijaki. Za njimi so Francozi s 637 dijaki.

"Interesanto je, pravi Mr. Christ — da pred ustanovitvijo šol za tuje analfabete, ni bilo nikakih šol, v katerih bi so mogli rojeni Amerikanci v poznejših letih življenja učiti pisati in čitati, ako je bil zamudil to preliko v svoji prvi mladosti. A videl je zanimanje tujcev za šole za analfabete in to je povzročilo in navdušilo tudi njega. Te šole dokazujejo tudi, da ni nikdo prestar da bi se naučil angleščine. Ni meje v starosti, in času, in ti napredujejo tudi."

Poročilo Department of Labor izkazuje, da je bilo koncem junija 2237 občin, ki so nudile šolsko priliko za analfabete. Teh šol je bilo skupaj 12,000. Vlada je sodelovala potom brezplačnega zatajanje učnih knjig in izdajanje spričeval.

Povprečno traja šolska doba štiri tedne s tremi kurzi na teden, vsak po dve uri. So dnevne in in večerne šole. Skoraj vsako narodnost sveta je zastopana v teh šolah in med vsemi vlada navdušeno tekmovalje, tako da redko kdaj kdo izstopa, petom ko se je vpisal v šolo.

Od 15,874 vpisanih dijakov 11,864 so bili moški. Kar so tiče

DRUŠTVENI OGLASI.

Slov. Am. Kat. Dr. Sv. Družine S. K. P. D.

URADNIKI ZA LETO 1919. Predsednik, Math Prebilich. Oak St. Podpredsednik, John Gazvoda Tam, St. Tajnik, Louis Gasvoda 4036 Oak St. Podtajnik, Frank Vesel 2311 Co Road. Blagajnik, John Shutte. Odborniki za 2 leti: Math Strauss, Michael Klobučar in Jos. D. Grahek.

Odborniki za eno leto: John Gosenca, John Pechauer, Math Papan.

Bolniški obiskovalci so: Za Red Jacket in Newtown: Math F. Kobe; Blue Jacket Albion Joe Struzel, Yellow Jacket, John Gosenca Za Laurium: John Gazvoda. Za Osceola: Jos. Bahor. Za Raymbaultown: Matt Strauss, Za Swedetown: Math Likovich. Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5: John D. Grahek, Za North Tamarack, Tamarack Jr. in Centennial: Mike Filip; Maršal: Frank Gregorich, Peslanec M. F. Kobe.

V slučaju bolezni plača društvo svojim članom \$20.00 mesečne podpore za dobo 6 mesecev, ako bolezen traja dalj časa, dob član podporo od Družbe za nadaljnjih 6 mesecev po \$20.00 na mesec. Vsaj član se lahko zavaruje pri S. K. P. Družbi, za posmrtino za \$400.00 ali 800.00 ob enem je zavarovan za izgubo roke, ali noge za \$300, za izgubo enega oka, treh prstov na roki ali na nogi \$150.00 in mesečno bolniška podpora \$20. na mesec, za nizke assess. od 1. do se razreda, od 70c do \$1.10 na mesec. Za natančnejša pojasnila se je obrniti na preds. ajn. ali blag.

POSEBNOST: Za dobo 3 mesecev velja pristopnina samo \$1. Rojaki poslužite se te prilike in pristopite z znižano pristopnino. K obilnemu pristopu vabi Društveni Odbor.

starosti, 9,056 dijakov je bilo v starosti od 18 do 31 let, 3698 do 50 let, 252 od 51 do 60 let in je bilo celo 85 moških in 46 ženskih čez 60.

Število dijakov slovanskih na rodnosti je bilo na vedno Avstrijaki v sledečih nekoliko nejasnih skupinah.

Avstrijski Poljaki 41, Čehi 13, Bulgari 10, Bukovinci 1, Hrvati 20, Čeho-Slovaki 31, Poljaki 1293, Moravani 1, Rusi 292, Raski Poljaki 28, Rutenci 1, Serbi 22, Slovani (?) 167, Slovaki 4, Ukrajinci 13.

Vesti iz Domovine.

Kajzerjeva brzojavka ujeta na Brezjah.

Iz stare domovine se poroča: Znano je, da se je pred vojno eden izmed patrov frančiškanov na Brezjah bavil z brežičnim brzojavljenjem in da je imel na cerkvenem zvoniku napravljen aparat za brežično brzojavljenje. Ko je vojna izbruhnila, je avstrijska vlada izvedela za to stvar ter je zaplenila aparat. Pater sam je bil v nevarnosti, da ga obtožijo o radi vohunstva. Sedaj, ko je Avstrija razpadla, lahko povemo, da se je pater v onih kritičnih časih posrečilo ujeti marsikatero zanimivo brzojavko. Dne 20. junija 1914 je naprimer ujel sledečo, skranjo značilno brzojavko, ki je bila poslana od nemškega cesarja na avstrijsko ministristvo na Dunaj. Kriegsmintisterium, Wien. Nicht nachgeben! Serbien Krieg ausagen. Wir sind mit euch. Wilhelm II. I. R. (Vojno ministristvo, Dunaj. Ne popustite! Srbiji napovete vojno. Mi smo z vani. Vil er II. cesar in kralj.) Ako bi bile avstrijske oblasti tedaj izvedele, da je pater dobil v roke to brzojavko, bi ga gotovo takoj aretirale in kdo ve kakšna usoda bi ga zadela. K sreči je pater zaupal svojo tajnost samo takim ljudem, ki so znali kot možje čavati zaupano jim skrivnost. Sedaj pa lahko svobodno govorimo o tem.

Naročite se na "Slovenske" Novice"

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA. št. 2 - S. K. P. Družbe.

Laurium, Mich. Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo na Laurium. Imajo svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvoran Gosp. John Sustaricha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1919

Jakob Vettlo, predsednik. Josip Režek, podpredsednik. Jos R. Sedlar, tajnik. John Šuštarčič, blagajnik. ODBORNIKI ZA ENO LETI:

Martin Straus, Josip Jakša, Anton U. davič, Peter Hrebec.

ODBORNIKI ZA 2 LETO:

John Gršič, Jos. Vogrin, Jacob Zimmerman, Matt Stubler. Maršal: Matija Stubler. Poslanec: Jos. R. Sedlar. Bolniški obiskovalci: John Sustarich za Laurium; za Raymbaultown in okolico: Martin Straus za Red Jacket in okolico Jos. K. Sadler.

V slučaju bolezni plačuje društvo Bolniške podpore po \$1.00 na dan za dobo 6 mesecev in nadaljnih 6 mesecev plačuje Družba po \$20.00 na mesec. Cela smrttnina je \$800.00 oziroma \$400 kakor se hoče kdo zavarovati. Nadalje plačuje družba tudi razne peškodbe za ubo rok, nog, tokočes l. t. d. K obilnemu pristopu vabi Odbor.

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši v dvoran slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Michael Majerle. Podpredsednik, Peter Zunic. Tajnik in zastopnik, Frank Vessl. Zapisnikar, John R. Sterbenz Sr. Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI ZA 1. LETO.

George Kotze, John Turk in Jos Weiss.

ODBORNIKI ZA 2. LETI.

John Musić, Frank Vesel, John Lamut. Porotni odbor: Michael Sterk, Nick Mrak in Frank Benčić. Poslanec, Math F. Kobe, maršal, Peter Hrebec. Vratar, Math Schweiger.

Bolniški obiskovalci.

Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue Jacket in Newtown: Math Pugel (210 - 5th. St. v prodajalni). Za Laurium: Jos. Widosh. Za Raymbaultown Osceola Swedetown: John Musić. Za Tamarack, Tamarack St. 5 in North Tamarack: Math O. Majerle.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Slovensko neodvisno podporno društvo

Sv. Mihaela na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912.

Mesečne seje se vrše vsako četrto nedeljo po prvi maši v cerkveni dvoran URADNIKI.

Predsednik, John Klobuchar. Podpredsednik, Jos. Dragman. Tajnik, in zapisnikar, And. Gembach. Blagajnik, Jos. Gazvoda. ODBORNIKI:

Louis Gazvoda, Jos. Bchte, Alojs Jenič, Frank Šuštaršič, Jos. Klobučar in Jos. Novak.

BOLNIŠKI OBISKOVALCI:

Za Red, Blue in Yellow Jacket, Tamarack, in za okolico, J. s. Novak. Laurium, Raymbaultown in Osceola in okolico: Alojs Jenič, maršal in poslanca, Frank Brezovar.

To društvo je samostojno, ter plača v slučaju bolezni 20.00 na mesec bolniške podpore. Vsmrttnine plača vsi član 1.00 za pokojnikom, torzj e več članov tem bolje.

Društvo je sedaj za nedoločen čas znižalo pristopnino na \$3.00. Poslužite se te prilike ter pristopite k društvu. K obilnem pristopu vabi ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 urih zjutraj v prostorih dvorane slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki društva za leto 1919 so: Pred. Jos. Plantz. Podpred. Math Strauss. Prvi taj. in zastop. John D. Zunic. Zapisnikar: John Hlenich. Blagajnik. Joseph S. Stakel.

ODBORNIKI ZA ENO LETO:

Mihael Sunic Jr, John Gosenca in John Hlenich.

Odborniki za DVE leti

Frank Paulich, Martin Straus, John Startz.

Maršal in Poslanec: Math Kobe ml. V slučaju bolezni se naprej oglašite pri tajniku John D. Zunic 4098 Cone St. Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1 in \$2 na dan takoj od prvega dneva. Za izgubo roke ali ene noge \$400, za izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh rok, nog ali oces \$800.

V slučaju smrti plača članom (icam) prvega razreda \$1500, drugega razreda \$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250. Vsi oddaljeni člani pa zamorejo svoj je bolezen pisмено naznaniti isti čas ko zbolijo. K obilnem pristopu vabi ODBOR.

USTANOVLJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00. Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00. Obveznosti delničariev 150,000.00.

Od vlog na čas se plačajo obresti

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik.

Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik in upravitelj, Stephan Paull, blagajnik, J. E. Shepard, blag. namestnik.

Stari pregovor pravi!

Da se prepričate kaj da je dobro in Kje da se dobi. Morate poskusiti.

Da dobite sveže meso, pošteno vago, točno in uljudno postrežbo, idite k Muvrinu in ne bode vam žal.

Peninsula Meat Market

VOGAL 6 IN ELM CESTE.

Rojaki, pristopajte v S. K. P. Družbo.

Selanov Zet.

Povest: spisal Slavoljub Dobra vec.

Vse drugače se je premetajalo v Višnjah. Dve leti po laški vojni, blizu tri leta potem, ko bila je odprta cesta do Logatca, bil je gostilničar sam Selan. Bogastvo mu je teklo res kar kupoma v hišo. Zaradi tega pa še ni opustil prejšnjih postranskih dohodkov. Trdno se je še vedno držal tihotapeev, in oni so se držali njega. Nekaj večer se je vračal prav pozno z dela v skrivališču nad vasjo. Poveljnje so že peli. Nasproti mu prihitela žena in hči, prestrašeni in le na pol oblečeni. Nobena ni mogla izpregovoriti besedice. Sele, ko ju vzuemirje na poprša tretjič in četrtič, kaj se je zgodilo, odgovori Anica: "Tatje, tatje!"

"Kje so tatje?" — vpraša Selan jezno. Bal se je res nesreče in rad bi bil zvedel vse hkrati.

"Pri nas so bili po noči. Vse denarje so pobrali," de žena.

"Bil je pa menda že oni pek-lenski Medlišek."

"Ne vem, kdo je bil; pobrano je vse, kar je bilo gotovine."

Brez spne je vbera Selan v hišo in preleti vse sobe in shrambo. Vse je bilo sicer v redu, le iz njegovega predstavnika so bili pobrani denarji.

"Sedaj smo berači!" rjove Selan ruje si las in leta kakor divji po hiši. Popraševal in ugibal je, kdo in odkod so bili tatje.

"Pod streho je nekaj zaropotalo," pravi Anica smešni gledati, a nakogar ni bilo videti. Potem je nekdo prav močno zalopatal vrata vaše spalnice. Mati je hitela v sobo, pa zopet ni videla nikogar. Je denarja ni bilo."

Selan se ni umiral več dni. Kakor besen je letal po vasi, popraševal in pozvedoval. Tiste dni petem je kupil Bajski Matija par velov na vipavskem samnju. S težavo je zbral toliko denarjev, rekli bi, da je zbral z vseh vetrov. To pa ni nikakor oviralo Selana, da ga ne bi s svojim strupenim jezikom sumničel češ: Glejte, odkod je dobil denarje! Če jih ni pograbil ravno sam, bil je v zvezi s tatovi. Toda kmalu je kazalo, da sledi Selanova zvezda.

Neko jutro je stopal zamišljen pred hišo, zrl v tla in poslušal, odkod drdra prihajajoči voz. Roke je imel sklenjene na hrbtu, glavo pa je pripogibal k tlom ali vpenjal kvišku kakor kokoš, kadar pije. Zadnja nesreča ga je sicer potrla, a strla ga ni. Nekdo prihiti za njim in mu zašepeta na uho: "Oče, tatje so naročili, da so to pot opravili brez Bajca, drugič povabije vas s seboj. Nehajte!" Bil je človek srednje rasti, na pol ras-trgan, zarasel, bos. Na glavi je imel oguljeno polhovko, v roki pa debelo gorjačo. Selan se ga je prestrašil, saj je stopil predenj, kakor da ga je prestrašil, saj je stopil predenj, kakor da ga je zanimala bruhanila iz sebe. Tako naglo je govoril, da ga šo pogledati ni utegnili. Izgovorivši, izgne kakor senca.

Nekaj časa je Selana obhajala misel, da ga je obročil sam pek-lensček. Prekrižal se je in jo potegnil a hišo. Ni dotgo preudarjal, kaj pomenijo te besede. Tatje mislijo še priti.

Odslej ni imel več vesele ure. Čemu bi se trudil? Najlepše nade so mu izpodletele. Hči ga neče slušati, lepi tisočaki, ki jih je nabral in hranil za starost, šli so tatovom v nenasičene žepe, in sedj kaže, da bodo vsi njegovi dobički le zanje.

Te je bil prvi dan v Selanovem življenju, ko ga je zapustila loka-vost, ko ga niso več mikali veliki dobičiki. Odslej se ni več dosti brigal za gospodarstvo, gostilna je šla navzdol. Tatov ni bilo, pa saj

bi tudi ne bili ničesar našli. Simec se je popenjal v službah od stopnje do stopnje. Ni mu bilo sicer mnogo na tem, ali ga povisajo v službi, ali ne. A menda prav zato se mu je godilo nenav-dno dobro. Zarek vzelega je obšel Simna, ko je prvokrat poslal očetu večjo vsoto denarja. Njegove potrebe so bile skromne, leto za letom je deval več na stran za prihodnje čase.

Od doma so mu poslali menda v povračilo nekoliko suhih kranj-skih klobas, domači dnlj-ovu pastir je priložil nekaj številk "Novice", češ, slovenski rojak tam v daljni tujini naj zve, da smo udi mi oživeli, da se vzbujamo, da vstajamo...

"To je bil zopet trenutek člove-škega življenja!" vzdihnil je Simen, ko je neutegoma prebral "Novice" od konca do kraja. "Sed-aj bo boljše, hvala Bogu!" reče in prebere očetovo pismo. Potem se loti klobas; prav take so bile, ka-kor nekdanje čase.

Simen ni vedel koliko se je pre-menilo kar ga ni bilo doma, v Višnjah in sploh ob veliki oesi. Naglo naglo je s libo novo življen-je v občestne kraje, življenje sicer trudapolno, a resno, mirno, stalno in zanesljivo. Po vojski na Laškem leta 1849, je sicer že nekoliko časa svetlo vozarstvo. Pozneje so dodelali železnico z Dunaja v Trst.

V dobrih petih letih so se ceste izpraznile, trava je silila nanje z leve in desne. Kaj bi govorili o gostilnah! Gospodarji so posedali in tožili o stabilih letinah, konji so čili rezgotali v hlevih, hišpeti so leno stirdali po vozeh in jastih. Z gospodarji so čakali, da pride kaj posebnega, da pride zopet nekdan-ja tesnoba, nekdanje življenje na cesti; prišlo ni pa nič.

Železnakača, kakor je govoril Žepa, prišla je v Ljubljano, pozneje se je vleka tudi do Trata. Sedaj se je zgodilo, da nekega dne ni bilo nobenega voznika od nikoder. Kar je bilo domačih, ustavljali so se sicer še v gostilni, ali kaj je to! Zaman so se mlo pogledovali velikanski prazni lon-ci na polici, zaman so se ponujale obsežne pouve s kuhinjske stene. Kade bi imele, vsaj jeden dan v letu boljše vsebino od vsakdan-jega praha in pajčevine, toda nič! Preživeli so se, in kdor se je preživel, ni za drugam ko za v grob ali pa za v staro železo. Kotel s črno kavo, ki se je prej mogočno zibal nad ognjem, leži pozabljen v kotu med staro ropotijo. Zadovol-jen je, če ga preširne noge pušča-jo na turo.

Selanova Anica je sedaj tudi že devica v srpanu. Za žanjicami stopa na polje, da le opravi doma kuhlo. Mati je ji umrla pred nekaj leti. Z očetom ne živita sicer v najlepši prijaznosti, a ljudje, ki hočejo tudi nekaj vedeti pravijo, da se s starim Selanom ne da živeti zložno in mirno. Siten je prejedljiv in samogladen. Anica mnogo trpi z njim, pa trpi in in prenaša voljno.

"Oče je le oče", pravi včasih svojim vratnicam, ki se ji čudijo, da more biti tako potrpežljiva.

Prememba, kakor smo jo opisal zgoraj, godila se je ne samo v Višnjah, marveč povsod ob velikih cestah: Podvelbom, na Lozicah, na Razdetem, v Planini, v Logatcu na Vrhniku in po vsem Krašu, koder vodi široka dunajska cesta, kakor tudi po vipavski dolini do Gorice. Povsod prazna cesta, praz-ne gostilne, prazni sodje in več-inoma tudi prazni mošnjčki.

Ni čude, da so se neprevidni ljudje bal železnice. Le palagoma so se zopet lotili njiv, travnikov in živine.

Selanu je prizadela tudi ta pre-memba mnogo izgube. Konji, vozovi z opravo vred so šli za slepo cena. Slabo obdelana zemlja je dajala le skromne pridelke. A vrhu vsega je Selan sam močno

čabel. Jedina rešitev se mu je zdela ženitev njegovo hčere. S tem bi bilo vsem pomagano, tako je mislil. Ko dobi bogatega zeta — to mu ni šlo iz glave — pojde vse zopet po starem tiru.

Nekoga dne pokliče zopet svojo jedinico k sebi in jo nagovarja, naj se vendar odloči za možitev.

"Izgubljeni smo", tako je vzdihoval stari mož. "Nekaj starih gostilnišk dolgov še imam iztirjati za letošnje davke, potem bom pa gledal skozi prste. Sama ava, de-lati nima kde. Anica, ti se moraš omožiti. Pomisli, jaz, tvoj oče, ki sem bil nedavno imovit, čislán mož, videl bom kmalu, kako propade posestvo, katero sem sam pomnožil take znatno. Anica, prosim te, same take sramote ne na moje glavo!"

Toda Anica je vedela, da oče ne nide tejsramoti. Njegovim prošnjam za možitev se je izognila tako, kakor že mnogokrat prej, ko je očetu z njegovimi last-nimi besedami zaprla usta. Danes je le še dostavila.

"Tomaž je še živ. Pri vojakihi je; ko se vrne, njega vzamem, drugoga nikogar."

"Tomaž je revež!" zavpije nad njo Selan.

"Oče, revež je res; pomislite pa kdo pride in zamaši svoj denar v naše razdejaro posestvo?"

"Molči, nesrečnica, ti si vsega kriva! Zakaj se nisi omožila o pravem času? Vse bi bilo prav. S svojeglavnostjo bodeš pokopala mene in naše imetje."

"Oče, jaz nisem kriva ničesar. Vsega ste krivi sami, ker ste hre-peneli vedno po bogatejšem zetu. Ali niste bili izpiva zadovoljni s Tomažom? Celó priporočali ste mi ga, kakor ste se prej radostno nadejali, da vzamem Simna, kateri — toliko lahko rečem — ni bil zame. Slednjé ne morem jaz prav nič za to, če se moje srce, ne suče tako, kakor vaše misli. Kar je imelo priti na naso hišo mislim, prišlo je že vse. Ko je jelo propadati vozarjenje, napo-vedal se nam je bil tak konec."

(Datje prihodnič.)

Reki.

Nabral J. P.

Kdor prav veliko posla z odvetniki in a. Tacemu navadno posestvo se proda.

Kjer je dobra bišna mati Ni se treba greha bati.

Vsaka tiha voda Bregov ne oglada.

V veliki sili Vsak pes cvili.

Kjer je skupaj več ljudi Tam se slisi i laži.

Onemaj uk sola da Ki porabiti jo zaa.

Kjer se jeziki dosti maje, Tam se slisi tudi gaje.

Voda pač ne mora vreti v peči, ki je ni kaj greti.

Si škodo sebi narediš ako sebe sam časaš.

Da razstrelba je velika Mnogo treba je suodnika.

Kjer mož in žena lepo živijo, Bodoči rod, pri tem krepijo.

Kod denar se lahko služi Tam i svet se razmekhuži.

On ki sebe povisuje Le sebičnost naznannje.

Da tvoj rod krepak ostane Daj mu dobre dušne hrane.

Mačka ki ne lovi miši Brez potrebe je pri hiši.

On ki zime se boji Naj od severja beži.

Kdor zahaja v slabe tovaršije Oni sebe sam po nosu bije.

Komur je denar je Bog, čuje raznih mu nadlog.

Kdor je v besedah radladaren Mu včasih jezik je nevaren.

Začetek večkrat ni tožak Ak' le začne ga ne-badak.

Da jablan ti rodila bo Očisti skrbno si drevo.

V hišo sreča je dobljena Ko v njo pride skrbna žena.

Ako nimaš dobre krave Je mlekarstvo brez veljave.

Z platna ki je hitro suho Imel bodeš tanko rjuho.

Učenec, je le oni pravi Ki se rad zučenjem bavi.

E' n oče sedom sinov V mladosti odkoji Vsih sede n njega težko Na starost preživi.

Žena ki pridne roke ima Je pravi hiser svoj'ga moža.

Ptiču ki visoko leta Nizek sedež se obeta.

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznamite to takoj agentu ali v našem uradu.

Pos ebna zavarovalnina za Avtomobile.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton, Michigan.

Gillette Brijaca

Ena izmed naših posebnosti je: da omislimo vsacemu rabilcu brijace, orodje njemu ugajajo-će kakovosti. Napremir: Vam najbolj ugaja "Bulldog" vrste dočim se sosedu dopada Com-bi n t i o n Gillette.

Vse vrste teh brijac-je vedno pri nas na raz-polago.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 168.

Peta cesta, Calumet, Mich.

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirjujeta dolgove, urav-naja zapuščine ter pre-gledujeta lastninske li-stine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.

Tel. 169

Varčujte in posodite

svoje prihranke

---STRICU SAMU---

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znam-ko. Vaš poštar, vaša banka, vaš st in mnoga druga trgovška zas-topstva vam povedo, kako in kaj-ZGLASITE SE PRI LE-TEH

TO JE VAŠA DOLŽNOST-TO BO REŠILO ŽIVLJENJAL-TO BO DOBIL TO OJNOV-

Ta jih potrebuje sedaj:

Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUTJE

vojne varčevalne znamke, ki so obveznice vlade Zdr. držav-nki prinašajo štiridesetne ob-estil

Laško začete

Sincerity Clothes

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovšene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Sincerity Clothes

so povsod znane

Obleke od \$18.00 do \$45.00

VERTIN BROS. & CO.